
I N F O R M E

Sobre la situación de la enseñanza en la Comunidad Valenciana Año 1987



GENERALITAT VALENCIANA

CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ, I CIÈNCIA

CONSEJO ESCOLAR VALENCIANO

I N F O R M E

Sobre la situació de l'ensenyament
a la Comunitat Valenciana
Any 1987

© Edita: GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria de Cultura, Educació i Ciència

I.S.B.N.: 84-7579-450-5

Dep. Legal: V.2623-1987

Imprimeix: Gràfiques Nasve, S.L.

Maderas, 63 - Tel. (96) 372 01 54 - 46022 València

Í N D E X

	Pàg.
PRESENTACIÓ	15
I. PONÈNCIA D'ESCOLARITZACIÓ	
Introducció	17
1. ESCOLES INFANTILS.	
1.1. Escoles infantils dependents de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència	19
1.2. Actuació de la Conselleria en Guarderies dependents d'Institucions sense fi de lucre i Ajuntaments, i en guarderies privades	21
1.3. Propostes del Consell Escolar Valencià	22
2. PRE-ESCOLAR.	
2.1. Llocs escolars, alumnes, ratios	24
2.2. Evolució d'alumnes per cursos	26
2.3. Creació d'unitats i la seua equivalència en llocs escolars	28
3. EDUCACIÓ GENERAL BÀSICA.	
3.1. Llocs escolars, alumnes, ratios	29
3.2. Evolució d'alumnes per cursos	31
3.3. Unitats creades/suprimides i la seua correspondència amb llocs escolars	32
3.4. Anex	33
4. BATXILLERAT.	
4.1. Llocs escolars, alumnes, ratios	35
4.2. Evolució d'alumnes matriculats	36

4.3. Creació de places escolars	37
4.4. Anàlisi dels Instituts per Serveis Territorials a l'inici del curs 1987-88 .	37
4.5. Annexos	39
5. FORMACIÓ PROFESSIONAL.	
5.1. Llocs escolars, alumnes, ratios	43
5.2. Evolució d'alumnes	44
5.3. Llocs escolars creats al sector públic	45
5.4. Annexos	46
6. EXTENSIONS I SECCIONS.	
Introducció	51
6.1. Relació d'extensions	52
6.2. Relació de seccions	53
7. RECOMANACIONS A LA PONÈNCIA D'ESCOLARITZACIÓ.	
Pre-escolar i E.G.B.	55
Batxillerat	56
II. PONÈNCIA SOBRE PERSONAL DOCENT, D'INSPECCIÓ I D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS	
Introducció	57
1. PROFESSORS D'E.G.B.	
Recomanacions	58
2. PROFESSORS D'ENSENYAMENTS MITJANS.	
2.1. Batxillerat	60
2.2. Formació professional	61
3. ENSENYAMENTS ESPECIALITZATS.	
3.1. Conservatoris públics de la Comunitat Valenciana	64
3.2. Escoles d'Arts Aplicades i Oficis Artístics	64
3.3. Escoles Oficials d'Idiomes	66

4. LA FUNCIÓ INSPECTORA.	
Recomanacions	68
5. PERSONAL ADMINISTRATIU I DE SERVEIS.	
Recomanacions	69
6. RECOMANACIÓ GLOBAL.	
Recomanacions	71

III. PONÈNCIA SOBRE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT

Introducció	73
1. ACTIVITATS DE RENOVACIÓ PEDAGÒGICA I PERFECCIONAMENT DEL PROFESSORAT	75
2. ELS CEPs.	
2.1. Professorat adscrit, grups de treball, activitats	77
2.2. Anàlisi dels CEPs	77
2.3. Recomanacions	79

IV. PONÈNCIA SOBRE EDUCACIÓ COMPENSATÒRIA

Introducció	81
1. CENTRES D'ACCIÓ EDUCATIVA SINGULAR.	
Recomanacions	82
2. CENTRES DE RECURSOS.	
Recomanacions	84
3. PROGRAMA PER A L'ANIMACIÓ I PROMOCIÓ DE L'EPA.	
Recomanacions	85

4. PLA DE PERFECCIONAMENT D'EDUCADORS D'ADULTS.

Recomanacions	86
---------------------	----

5. ELS SPEs.

5.1. Organització i Sectorització dels Serveis	89
5.2. Activitats realitzades	90
5.3. Avaluació del funcionament dels SPEs	92
5.4. Perfeccionament	93
5.5. Recomanacions	94

V. PONÈNCIA D'ATENCIÓ EDUCATIVA DELS ALUMNES AMB NECESSITATS ESPECIALS

Introducció	97
-------------------	----

1. ATENCIÓ EDUCATIVA EN CENTRES ORDINARIS.

1.1. Centres d'integració amb caràcter especial	98
1.2. Centres ordinaris amb unitats específiques d'E.E.	98
1.3. Centres ordinaris amb unitats d'E.E. o de suport	98

2. ATENCIÓ EDUCATIVA EN CENTRES ESPECÍFICS.

Recomanacions	99
---------------------	----

3. SERVEIS ITINERANTS.

Recomanacions	100
---------------------	-----

4. SERVEIS ESPECÍFICS.

Recomanacions	100
---------------------	-----

5. EL PERSONAL PER A L'EDUCACIÓ ESPECIAL.

Recomanacions	100
---------------------	-----

6. POBLACIÓ ESCOLAR AMB NECESSITATS ESPECIALS.

Recomanacions	101
---------------------	-----

7. ANEXOS	102
------------------------	-----

VI. PONÈNCIA D'AJUDES ALS ALUMNES

Introducció	105
1. PROGRAMES D'EXTENSIÓ EDUCATIVA DESTINATATS ALS ALUMNES.	
1.1. Recomanacions	106
1.2. Relació dels Programes d'alumnes 1987	107
2. ESCOLES VIATGERES.	
2.1. Distribució territorial d'ajudes d'Escoles Viatgeres	110
2.2. Distribució de grups de la Comunitat Valenciana que participen en el Programa d'Escoles Viatgeres	110
3. MENJADORS ESCOLARS.	
Recomanacions	111
4. TRANSPORT ESCOLAR.	
Recomanacions	113
5. RECOMANACIONS GLOBALES.	
Recomanacions	114

VII. PONÈNCIA SOBRE LES REFORMES PLANTEJADES

Introducció	115
1. REFORMA DEL CICLE SUPERIOR D'EGB.	
Reunions i Jornades	116
"Recerca" i Equip Assessor	117
2. REFORMA DELS ENSENYAMENTS MITJANS.	
Recomanacions	118

3. INTRODUCCIÓ A LA INFORMÀTICA ALS EE.MM.	
Recomanacions	120

4. RECOMANACIONS	121
-------------------------------	-----

VIII. EL VALENCIÀ AL SISTEMA EDUCATIU

Introducció	123
-------------------	-----

1. ACABAMENT DEL PERÍODE D'INTRODUCCIÓ.

Recomanacions	124
---------------------	-----

2. L'ÀREA D'EXPERIÈNCIES EN L'EGB.

Recomanacions	125
---------------------	-----

3. L'ENSENYAMENT EN VALENCIÀ.

Recomanacions	126
---------------------	-----

4. EL RECICLATGE DEL PROFESSORAT.

Recomanacions	126
---------------------	-----

5. LA FUNCIO INSPECTORA I L'ASSESSORIA DIDÀCTICA.

Recomanacions	127
---------------------	-----

IX. PONÈNCIA SOBRE LA PARTICIPACIÓ SOCIAL EN L'ENSENYAMENT

Introducció	129
-------------------	-----

1. L'ESTRUCTURA PARTICIPATIVA EN LA L.O.D.E.

Recomanacions	129
---------------------	-----

2. CONSELLS ESCOLARS DE CENTRE.

2.1. Regulació	130
----------------------	-----

2.2. Valoració	131
----------------------	-----

3. CONSELL ESCOLAR VALENCIÀ.

3.1. Activitats	132
3.2. Valoració	134
3.3. Relacions amb la Conselleria	136
3.4. Mitjans econòmics i personals	137

4. CONSELLS ESCOLARS MUNICIPALS.

Recomanacions	138
---------------------	-----

5. ELS SECTORS PARTICIPATIUS.

Recomanacions	138
---------------------	-----

6. PROPOSTA D'ADICIÓ PELS REPRESENTANTS DELS ALUMNES.

6.1. Conflicte estudiantil 1987	141
6.2. Vertebració del moviment estudiantil	143

PRESENTACIÓ

Per segon any consecutiu, el Consell Escolar Valencià publica el seu Informe sobre la situació de l'ensenyament a la Comunitat Valenciana, corresponent al 1987, d'acord amb allò que estableix la Llei 11/1984, de la Generalitat Valenciana. Aquest precepte anual intenta apropar-nos a la realitat educativa i ens permet detectar els avanços i mancances que s'hi produeixen.

El Consell Escolar Valencià ha volgut aprofitar l'avinentesa per a avaluar d'una manera crítica aquesta realitat i alhora formular propostes, suggerències i recomanacions a l'Administració amb l'objectiu de col·laborar en la labor participativa de creació d'una escola lliure, democràtica, no sexista, corregidora de les desigualtats i arrelada al medi.

Si en l'Informe de 1986, el primer que s'ha realitzat a l'Estat espanyol, hom afirmava que el C.E.V. es ressentia per tenir una escassa infraestructura tècnica i administrativa, en el d'enguany hem d'expressar la nostra satisfacció perquè, malgrat les dificultats que encara hi ha, s'ha donat un major impuls a les activitats deslegades en el mateix Consell Escolar, gràcies sobretot al servei que presta la Secretaria Tècnico-administrativa, creada a les darreries del 1987 a la fi d'intentar agilitzar la gestió de determinats tràmits burocràtics i dinamitzar els treballs dels membres del C.E.V.

No obstant això, l'elaboració d'aquest Informe ha presentat anàlogues dificultats especialment pel que fa a la inexistència d'una sistematització i una homogeneització de la informació que la mateixa Administració hauria de subministrar, el que provoca que no es puga disposar d'un bon nombre de dades que dotarien d'un major contingut l'Informe i permetrien, per tant, ampliar el seu camp d'anàlisi. Aquesta circumstància ha fet que unes Ponències queden profundament tractades i d'altres queden descompensades, en funció del material i les

dades que han facilitat els distints serveis administratius consultats.

També hi ha que assenyalar un aspecte que, igual que en l'anterior Informe, influeix negativament en el procés d'elaboració del que ara presentem. És l'enfocament subjectiu que se li ha aplicat a determinats capítols que han estat tractats en base a interessos sectorials en detriment d'un treball més unitari i objectiu, més enriquidor. Per una altra banda, cal dir que tot i que s'ha experimentat un augment en l'índex de participació dels membres del C.E.V. en la discussió i confecció d'aquest Informe, encara no s'ha arribat a la situació idònia d'implicar d'una manera directa a totes les persones que formen el Consell Escolar Valencià en els treballs de preparació de l'esmentat Informe.

Altrament, hem de valorar positivament l'ampliació de la representació estudiantil en el Consell Escolar Valencià, resultat dels acords que aquest sector de la comunitat escolar va signar amb la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, després d'una llarga vaga. Això no aporta simplement una novetat, sinó que, a més a més, modifica i alhora equilibra la participació, tot introduint-hi nous elements d'anàlisi i de crítica.

Finalment, cal dir que les qüestions que són recollides al llarg d'aquestes pàgines no abasten tota la problemàtica que afecta al nostre sistema educatiu. Tanmateix, reflecteixen una part d'allò més important de la realitat escolar i és el nostre objectiu que aquest treball ajude a comprendre millor, és a dir, amb rigor i profunditat, el complex món de l'ensenyament a la Comunitat Valenciana.

A. OLGA QUIÑONES FERNANDEZ
Presidenta del Consell Escolar Valencià

I. PONÈNCIA DE ESCOLARITZACIÓ

INTRODUCCIÓ

La Ponència del Consell Escolar Valencià que ha estudiat aquest capítol es va proposar com a objectiu conèixer i analitzar les condicions dels llocs escolars a la Comunitat Valenciana, després de considerar que s'ha aconseguit allò que fins no fa molts anys era l'acció educativa prioritària: un lloc escolar per a cada xiquet en edat escolar obligatòria.

Tanmateix, per a atendre eficaçment aquest objectiu hauria calgut disposar de dades sobre les condicions dels centres docents, dels quals està mancada la mateixa Administració Educativa. És, com es pot deduir fàcilment, impossible apropar-se a aquesta finalitat quan la disponibilitat de dades de llocs escolars dels centres docents (i és un exemple extensible a altres sol·licituds com ara la relació dels llocs escolars creats, alumnes i professorat per sexe, etc.) ofereix, de bell antuvi, certes dificultats, o una oberta impossibilitat. En definitiva, l'absència d'una instància administrativa que arreplegue, centralitze, sistematitze, homologue i coordine les dades sobre educació a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, ha estat un primer problema de vegades insalvable.

Malgrat tot, s'ha tractat de recollir, de les dades disponibles, aquelles que considerem bàsiques per a iniciar un coneixement de la situació escolar a la Comunitat Valenciana, ordenades de la següent manera:

a) Nombre de centres, unitats i alumnes en el curs 86-87 amb referències sobre els llocs escolars, el nombre d'alumnes, la mitjana d'alumnes

per aula i el nombre d'unitats concertades.

- b) Evolució dels alumnes matriculats des del curs 83-84 al 86-87.
- c) Evolució de llocs escolars creats des del curs 1983-84 al 86-87.

Aquest esquema s'ha seguit en els nivells de Pre-escolar, EGB, Batxillerat i Formació Professional. En Escoles Infantils, per les seues característiques especials, el tractament ha seguit un altre esquema que comprén l'acció administrativa en la xarxa pública de Guarderías Infantils, el programa de subvencions i l'Acord del Consell Escolar Valencià aprovat en el ple dels dies 18 i 19 de desembre de 1987 sobre Escoles Infantils.

En Batxillerat s'han afegit, a l'esquema esmentat, tres apartats nous: anàlisi dels centres de Batxillerat per Serveis Territorials a l'inici del curs 87-88, poblacions de la Comunitat Valenciana de 10.000 habitants o més sense centres de Batxillerat, i taules per circumscripcions oferint dades dels llocs escolars i de la matrícula en els sectors públic i privat.

Completa el capítol d'escolarització un apartat específic sobre seccions i extensions.

1. ESCOLES INFANTILS

Introducció.

Les Guarderies i els Jardins d'Infància van sorgir per satisfer la demanda social de la cura o guarda dels infants com a conseqüència de la incorporació creixent de les dones al món del treball i de les modificacions de les condicions i formes de vida familiar.

La transició de les funcions de guarda i assistència social de les Guarderies a una concepció d'educació és relativament recent. Es remarca actualment la importància de l'Escola Infantil com a primera institució educativa dedicada a promoure el desenvolupament global dels xiquets de edats entre els 0-6 anys, superant la funció de cura i assistència que pogueren tenir.

1.1. Escoles Infantils dependents de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

a) EVOLUCIÓ I SITUACIÓ ACTUAL

Les Escoles Infantils transferides a la Generalitat Valenciana depenien del Ministeri de Cultura i de l'antic Institut Nacional d'Assistència Social (INAS). Les primeres foren adscrites al departament de Joventut de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, i les segones a la Conselleria de Treball.

El Decret 25/1985, del Consell de la Generalitat Valenciana, va dur a terme la unificació de competències en qüestió d'Escoles Infantils i les va adscriure a l'àrea d'educació de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

cia, encara que la Conselleria de Treball i Seguretat Social manté un programa de subvencions a les Guarderies Laborals.

El Consell Escolar valora positivament tota actuació administrativa que signifiqui una formació de les guarderies de la xarxa pública en institucions educatives.

b) CENTRES I ALUMNES

El nombre total d'Escoles Infantils en funcionament durant el curs 87-88 és de 23, i el nombre d'alumnes que s'hi atenen és de 2.022.

Aquesta xifra resulta insignificant en el conjunt de població infantil de la Comunitat Valenciana, cosa que es veu en la següent taula:

Persones nascudes a la Comunitat Valenciana

ANY	1984	1985	1986
València	24.463	23.655	23.629
Alacant	16.283	15.810	15.742
Castelló	5.080	4.731	4.753
Totals	45.826	44.196	44.124

c) ACTUACIÓ ADMINISTRATIVA: DE GUARDERIA A INSTITUCIÓ EDUCATIVA.

Durant 1987 l'actuació administrativa de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència en la xarxa pública d'Escoles Infantils s'ha centrat a dur a terme la transformació de les guarderies públiques en institucions educatives.

En aquest sentit s'ha dictat la Resolució del 4 de juny de 1987, de la Direcció General d'Educació General Bàsica i Ensenyaments Especialitzats, per la qual s'estableixen els criteris per al funcionament de les Escoles Infantils Públiques. Dita norma regula, de manera detallada, els aspectes de personal docent i no docent, òrgans col·legiats, programació educativa, documentació pedagògica, relacions família-centre, i administració del centre, el que configura, de fet, un Model d'Escola Infantil com a acció educativa, completada amb les actuacions següents:

1. L'adequació de les instal·lacions i remodelació dels espais físics.
2. La remodelació de plantilles i reclassificació del personal.
3. La dotació de materials didàctics.
4. L'inici de la formació del personal.
5. L'elaboració de normativa pel que fa a:
 - Admissió d'alumnes.
 - Gestió econòmica dels centres.
 - Elecció de Consells Escolars.

D'una altra banda, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència ha elaborat una proposta de disseny curricular per a l'Educació Infantil que té com a finalitat bàsica orientar la tasca de l'educador, oferint orientacions encaminades a afavorir la pràctica quotidiana i a augmentar la pròpia iniciativa dels educadors.

1.2. Actuació de la Conselleria en Guarderies dependents d'institucions sense fi de lucre i Ajuntaments, i en Guarderies Privades.

a) SUBVENCIONS.

L'altre terreny d'actuació de l'Administració educativa autònoma ha estat la convocatòria d'ajudes destinades al manteniment de Guarderies-Escoles Infantils, patrocinades per Ajuntaments i per Institucions, sense fi de lucre (Ordres del 16 març de 1987), i a les quals s'han destinat 69.802.000 i 40.400.000 pessetes respectivament, és a dir, un total de 110.202.000 pessetes.

Les bases de les convocatòries estableixen els criteris d'adjudicació, que són els mateixos, amb lleugeres variants, en ambdós casos:

- Programa educatiu.
- Característiques i adequació de les instal·lacions.

El nombre de centres i alumnes subvencionats queda reflectit en el quadre següent:

Escoles Infantils (0-4 anys). Curs 1986-87. Institucions, centres, alumnes subvencionats per la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

Institucions sense lucre				Ajuntaments			
Província	Núm Institu.	Núm. Centres	Núm. Alumnes	Núm. Municip.	Núm. Centres	Núm. Alumn.	Total Alum.
València	43	45	2.320	30	70	4.186	6.406
Castelló	7	7	323	6	6	278	601
Alacant	13	13	726	14	21	1.987	2.713
Comunitat	63	65	3.369	50	97	6.451	9.820

b) ACTUACIÓ DE LA CONSELLERIA EN GUARDERIES PRIVADES.

La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència no ha realitzat cap tipus d'actuació pel que fa a les guarderies privades.

1.3. Propostes del Consell Escolar Valencià.

a) ACORD DEL PLE DEL CONSELL ESCOLAR VALENCIÀ.

El ple del Consell Escolar Valencià proposa que es facen efectives les recomanacions de l'Informe de l'any 1986, i suggereix per al seu desenvolupament que s'execute l'acord aprovat durant els dies 18 i 19 de desembre, de 1987, així com insta a l'Administració a una sèrie d'accions amb dos horitzons temporals distints:

A) Immediat.

Una sèrie de mesures adreçades a conèixer l'estructura del sector i a dotar-lo al més prompte possible d'un contingut educatiu.

B) En funció de la reforma.

Una regulació del mateix sector.

Per a assolir l'horitzó immediat, el CEV entén que l'Administració Educativa hauria de promoure una sèrie d'accions encaminades a:

a) Facilitar als centres propostes educatives.

b) Adequar les funcions del personal que treballa en aquest tipus de centre mitjançant les activitats que siguen necessàries.

- c) Inventariar el sector existent, per a conèixer la seua situació real.
- d) Establir limitacions a la proliferació d'aquells centres que no tenen cap tipus de condicions que permeten suposar un correcte desenvolupament dels infants.

Per tot això, la ponència proposa que l'Administració Educativa realitze les següents accions:

1. Que s'elaboren propostes de tipus pedagògic perquè siguin trameses a tots els centres i que es programen activitats de formació i/o reciclatge.
2. Que siguin dictades normatives per a l'obertura de Centres.
3. Que es cree una Comissió constituïda per:
 - Administració.
 - Sindicats amb representació en el sector.
 - Patronal del sector.
 - I altres sectors amb presència en el món de l'ensenyament que faciliten la connexió entre sector públic i privat i col·laboren en la realització del programa exposat.

b) ALTRES RECOMANACIONS.

D'altra banda, el Consell Escolar Valencià, i com a complement de l'acord tractat, considera oportú que la xarxa de centres públics s'augmente progressivament per tal de garantir la prestació d'un servei públic sense discriminació social i anivellador de desigualtats i proposa l'estudi de fórmules d'actuació amb els ajuntaments, amb la cooperació de pares, mares i l'Administració autònoma. També proposa que s'inicie un procés d'atenció a les Escoles Infantils. Tot açò endreçat i engranat en les propostes de la Reforma de l'Ensenyament que el MEC ha proposat per al seu debat.

2. PRE-ESCOLAR.

2.1. Llocs escolars, alumnes, ratios.

Unitats i Alumnes a la Comunitat Valenciana. Curs 1986-87.

Província	UNITATS (*)			ALUMNES		
	Pública	Privada	TOTAL	Pública	Privada	TOTAL
Alacant	942	232	1.174	27.823	7.690	35.513
Castelló	337	62	399	9.229	1.802	11.031
València	1.315	657	1.972	34.926	20.676	55.602
TOTAL	2.594	951	3.545	71.978	30.168	102.146

Font: «Dades de l'Educació Bàsica a la Comunitat Valenciana. Curs 86/87. Generalitat Valenciana, Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. Direcció General d'Educació Bàsica i Ensenyament Especial.»

(*) Hom ha optat per no incloure el nombre de centres per considerar que a Pre-escolar no és una dada excessivament significativa, atès que, com s'afirmava ja en l'Informe de l'any 1986, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència ha deixat de construir centres Específics d'Educació Pre-escolar optant per la integració d'unitats de Pre-escolar en centres d'Educació General Bàsica.

a) LLOCS ESCOLARS.

Considerant com a mitjana òptima el nombre de 25 alumnes per aula, segons s'indica en el llibre del MEC «Projecte per a la Reforma de l'Ensenyament. Proposta per a debat», el nombre de llocs escolars a la Comunitat Valenciana deuria ser de 88.625, dels quals el 73'17% correspon al sector públic i el 26,83% al privat.

Llocs escolars a la Comunitat Valenciana. Curs 86-87

Pública	Privada	Total Comunitat Valenciana
64.850	23.775	88.625

b) ALUMNES.

Del nombre total d'alumnes matriculats a Pre-escolar, el 70'47% en

són al sector públic, i el 29'53% al privat.

Cal fer esment a València ciutat, única circumscripció el nombre d'alumnes de la qual en Pre-escolar, en el sector privat, és superior que en el públic.

Ciutat de València. Alumnes, unitats i mitjana alumnes/unitat. Curs 86/87

	Alumnes	Unitats	Mitjana alumne/Unitat o aula
Pública	7.118	263	27,06
Privada	8.294	264	31,41

Font: «Dades de l'Educació Bàsica»

c) RATIO ALUMNE / UNITAT O ÀULA.

Mitjana Alumne / Aula. Curs 86/87

Sector Públic	Sector Privat	Comunitat Valenciana
27,75	31,7	28,82

Font: «Dades de l'Educació Bàsica»

L'única circumscripció que supera la mitjana de 30 alumnes/aula en el sector públic és el Baix Vinalopó.

En el sector privat, totes les circumscripcions sobrepassen com a mitjana 30 alumnes/aula, llevat de l'Horta Nord i Camp de Morvedre (29,1) i Utiel, Els Serrans i Camp del Túria (28). La circumscripció de l'Alcoià sobrepassa la mitjana de 34 alumnes/aula.

2.2. Evolució d'alumnes per cursos.

A) Pre-escolar.

Curs	83/84	84/85	85/86	86/87	Total 83/84 al 86/87
Pública	—259	—943	—1.007	—3.426	—5.635
Privada	—2.802	—3.076	—2.313	—2.966	—11.157
Total	—3.061	—4.019	—3.320	—6.392	—16.792

Font: «Estadística 83/84». Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. Sense publicar.
(*).Veure l'Anex Taula II.

B) Evolució matricula alumnes Pre-escolar.

	CURS 1983/84		CURS 1984/85		CURS 1985/86		CURS 1986/87					
	Públic	Privat	Total	Públic	Privat	Total	Públic	Privat	Total			
ALACANT	26.739	9.661	36.400	27.342	8.778	36.120	28.141	7.926	36.067	27.823	7.690	35.513
CASTELLÓ	9.886	2.868	12.754	10.319	2.769	13.088	10.098	2.398	12.496	9.229	1.802	11.031
VALÈNCIA	40.729	25.994	66.723	38.750	23.900	62.650	37.165	22.810	59.975	34.926	20.676	55.602
COMUNITAT												
VALENCIANA	77.354	38.523	115.877	76.411	35.447	111.858	75.404	33.134	108.538	71.978	30.168	102.146

El descens d'alumnes és generalitzat tant per al sector públic com per al privat; tanmateix, en aquest últim és més accentuat. Del curs 85/86 al 86/87 el sector privat perd el 9% dels seus alumnes (referència curs 85/86: 33.134) i el sector públic el 4,55% (75.404 alumnes).

Centrat-nos en el curs 85/86 al 86/87, l'evolució per províncies és la següent:

Alacant	Castelló	València	Total
—554	—1.465	—4.373	—6.392

2.3. Creació d'unitats i la seua equivalència en llocs escolars (*).

	Curs 83/84		Curs 84/85		Curs 85/86		Curs 86/87	
	Unitat	Ll. Esc.	Unitat	Ll. Esc.	Unitat	Ll. Esc.	Unitat	Ll. Esc.
Pública	69	1.725	108	2.700	33	825	66	1.650
Privada	—104	—2.600	—46	—1.150	—56	1.400	—76	—1.900
Total	—35	—875	62	1.550	—23	—575	—10	—250

* El nombre de llocs escolars s'ha tret a raó de 25 alumnes per unitat creada.

En la privada hi ha un constant descens que suma en total, en el període considerat, 282 unitats —7.050 llocs escolars— quantitat que ha estat recompensada amb la creació de 276 unitats —6.900 llocs escolars—, al sector públic.

El balanç global és positiu sobretot al sector públic, on a la disminució d'alumnes (5.635 des del curs 83/84 al 86/87), se suma la creació de llocs escolars (6.900), la qual cosa, sens dubte, repercuteix en una disminució de la ratio alumne/aula.

Al sector privat, la disminució d'alumnes (—11.157) va acompanyada per una disminució de llocs escolars (—7.050).

3. EDUCACIÓ GENERAL BÀSICA.

3.1. Places escolars, alumnes y ratios.

Centres, unitat i alumnes d'Educació General Bàsica a la Comunitat Valenciana. Curs 1986-87

Província	CENTRES			UNITATS			ALUMNES		
	Pública	Privada	TOTAL	Pública	Privada	TOTAL	Pública	Privada	TOTAL
Alacant	416	119	535	4.486	1.387	5.873	134.932	50.343	185.275
Castelló	193	30	223	1.520	371	1.891	44.905	13.397	58.302
València	539	310	849	6.129	3.735	9.864	176.478	132.121	308.599
TOTAL	1.148	459	1.607	12.135	5.493	17.628	356.315	195.861	552.176

Font: «Dades de l'Educació Bàsica a la Comunitat Valenciana. Curs 86/87».

a) LLOCS ESCOLARS.

El nombre de llocs escolars en E.G.B. en el curs 1986/87, a la Comunitat Valenciana, s'ha tret calculant una mitjana de 30 alumnes per aula, seguint el criteri avançat en el llibre del MEC «Projecte per a la Reforma de l'Ensenyament. Proposta per a debat». Les dades globals són les següents:

Llocs escolars a la Comunitat Valenciana. Curs 86/87

Pública	Privada	Total Comunitat Valenciana
364.050	164.790	528.840

El dèficit de llocs escolars, d'acord amb aquest càlcul, és de 23.336, cosa que ha de ser matisada amb la tendència al descens de la població en aquesta edat.

b) ALUMNES.

El nombre d'alumnes al sector públic representa el 64,53% del total d'alumnes, i el de la privada el 35,47%.

Cal senyalar que a València ciutat el nombre d'alumnes en la privada supera al de la pública, la qual cosa no succeeix en cap altra circumscripció de la Comunitat Valenciana.

Alumnes, unitats y mitjana Alumne/Unitat a la ciutat de València. Curs 86/87

	Alumnes	Unitats	Mitja
Pública	37.950	1.279	29,7
Privada	61.669	1.694	36,4

Font: «Dades de l'Educació Bàsica a la Comunitat Valenciana».

c) RATIOS. Alumnes per aula. Curs 86/87.

Sector Públic	Sector Privat	Comunitat Valenciana
29,4	35,7	31,3

Font: «Dades de l'Educació Bàsica a la C.V.».

Al sector públic, les comarques amb una mitjana d'alumnes per aula més alta són: L'Alacantí amb 30,9; Baix Vinalopó, amb 31,2; Vinalopó Alt i Mitjà, 31,1; La Plana Alta, Maestrat, Els Ports y Alcalatén, 30,4; L'Horta Sud amb 30,2. La resta de les circumscripcions estan per davall de la mitjana de 30.

Al sector privat totes sobrepassen la mitjana de 30 alumnes per aula, assolint al Vinalopó Alt i Mitjà 34,4 alumnes per aula.

3.2. Evolució d'alumnes per cursos.

Evolució d'alumnes matriculats en E.G.B.

Curs	1983/84	1984/85	1985/86	1986/87
Públic	4.702	5.663	3.101	-3.147
Privat	2.345	-1.710	-2.005	-3.405
Total Comunitat	7.047	3.953	1.096	-6.552

Font: «Estadística 83/87...».

Segons l'evolució del curs 1985/87, hom constata que, per primera vegada, es registra un lleuger descens en el nivell d'alumnes matriculats en EGB a la Comunitat Valenciana, seguint la norma de descens que s'inicia a l'Estat Espanyol en el curs 1985-86. En xifres absolutes el descens, a la Comunitat Valenciana, és de 6.552 alumnes, el que representa un 1,17% del total d'alumnes matriculats en el curs 85/86.

Aquest descens global en el curs 1986/87 era previsible atés el tenor de l'evolució de l'escàs augment al sector públic en cursos anteriors, combinat amb el descens iniciat al sector privat, en el curs 1984/85.

Centrant-nos de bell nou en l'evolució del curs 85/86, les dades per províncies són les següents:

Evolució d'alumnes matriculats per províncies. Curs 85/86 al 86/87

Alacant	Castelló	València	Total
-472	-844	-5.236	-6.552

3.3. Unitats creades/suprimides i la seua correspondència amb llocs escolars.

	CURS 1983-84		CURS 1984-85		CURS 1985-86		CURS 1986-87	
	Unid.	P. Esc.	Unid.	P. Esc.	Unid.	P. Esc.	Unid.	P. Esc.
PÚBLICA	318	9.570	226	6.780	282	8.460	352	10.560
PRIVADA	82	2.460	— 14	— 420	— 33	— 990	— 23	— 690
TOTAL	401	12.030	212	6.360	249	7.470	329	9.870

Font: «Estadística 83/87».

(*) S'ha considerat, per al càlcul de llocs escolars, 30 alumnes per aula.

L'evolució en la creació de llocs escolars a la Comunitat Valenciana és, globalment considerada, positiva en el sentit que en tots els cursos la creació de llocs escolars ha estat sobre el creixement d'alumnes. Això és significatiu al sector públic, que en el curs 1986-87 ha unit l'increment de 10.560 llocs al descens de 3.147 alumnes.

Al sector privat les diferències, positives també, són més ajustades, i es dona increment d'unitats quan hi ha increment d'alumnes, i descendeix quan descendeix aquest.

3.4. Anex

Evolució alumnes matriculats. Curs 83/84 al 86/87

Província	CURS 1983/84		CURS 1984/85		CURS 1985/86		CURS 1986/87					
	Públic	Privat	Total	Públic	Privat	Total	Públic	Privat	Total			
ALACANT	132.463	51.284	183.747	134.578	50.987	185.565	135.300	50.447	185.747	134.932	50.343	185.275
CASTELLÓ	43.499	14.258	57.757	44.040	14.182	58.222	45.058	14.088	59.146	44.905	13.031	58.302
VALÈNCIA	174.000	137.439	312.175	177.743	136.102	313.845	179.104	134.731	313.835	176.478	132.121	308.599
TOTAL												
COMUNITAT												
VALENCIANA	350.698	202.981	553.679	356.361	201.271	557.632	359.462	199.266	558.728	356.315	195.861	552.176

4. BATXILLERAT.

4.1. Llocs Escolars, alumnes, ratios.

Instituts, Centres i Extensions. Curs 1986-87*.

Províncies	CENTRES			ALUMNES		
	Pública	Privada	Total	Pública	Privada	Total
Alacant	38	19	57	31.197	5.355	36.552
Castelló	15	7	22	10.552	1.213	11.765
València	56	88	144	44.565	23.917	68.482
	109	114	223	86.314	30.485	116.799

* Dades facilitades per l'antiga Direcció general d'EE.MM. de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

En les dades oferides no s'han integrat els alumnes del C.E.I. de Xest, ni els de l'IBAD de la Comunitat Valenciana.

a) LLOCS ESCOLARS.

Segons les dades de què disposa el Consell Escolar Valencià, els llocs escolars en Instituts de Batxillerat, en el curs 1986/87, a la Comunitat Valenciana són els següents:

Llocs escolars en Instituts de Batxillerat. Curs 86/87*

	Públic	Privat	Total
Alacant	29.085	6.514	35.599
Castelló	11.614	1.760	13.374
València	39.540	26.861	66.401
Comunidad	80.239	35.135	115.374

* Dades elaborades a partir de la informació facilitada pels Serveis Territorials de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

Per al conjunt de llocs escolars s'ha seguit el criteri de l'Administració educativa, comptabilitzant 40 alumnes per grup. El dèficit de llocs escolars augmentaria si considerem les propostes de la Reforma de l'Ensenyament, en el sentit d'estendre l'obligatorietat als 16 anys. D'altra banda, hem de pensar que aquesta etapa obligatòria segueix exigint, almenys, la mateixa ratio que en EGB.

b) ALUMNES.

Els centres públics observen el 73,90% dels alumnes matriculats. Aquesta vegada, i així com passava en els nivells de Pre-escolar i Educació General Bàsica, la província de València té el percentatge més alt d'alumnes matriculats en els centres privats (el 34,92% front al 14,65% a Alacant i al 10,31% a Castelló). A un nivell més detallat, a la ciutat de València aquest percentatge s'eleva a 38,42%, amb 12.327 alumnes, en el curs 86/87, front a la pública amb 19.761 alumnes, la qual cosa representa un 61,58%.

4.2. Evolució d'alumnes matriculats.

Diferències en l'evolució d'alumnes matriculats per cursos. Quantitat absoluta.

Curs	83/84	84/85	85/86	86/87
Diferència	+4.690	+4.181	+6.572	+7.962

En l'evolució del curs 85/86, pel que fa al 86/87, l'augment de 7.962 alumnes representa un creixement global d'un 7,32% en relació als alumnes del curs 85/86. Els centres públics absorbeixen pràcticament tot creixement, mentre que la privada a penes registra un lleuger creixement: 1.638 alumnes (2,997 alumnes en tot el període considerat). Això determina que el percentatge d'alumnes matriculats en els centres públics —Instituts de Batxillerat— haja guanyat dos punts en detriment del sector privat que inicià el curs 83/84 amb el 28,02% d'alumnes i passa al 86/87 amb 26,10%.

Evolució per províncies. Cursos 85/86-86/87.

	Alacant	Castelló	València	Total
Diferència	+2.667	+425	+4.870	+7.962

4.3. Creació de places escolars.

Llocs Escolars creats en el sector públic*

	CURS 83-84	CURS 84-85	CURS 85-86	CURS 86-87
Alacant	—	+960	+640	+3.800
Castelló	+640	+640	—	+160
València	+640	+960	+1.520	+4.240
Comunitat Valenciana	+1.280	+2.560	+2.160	+8.200

* Dades tretes de l'Estadística elaborada per la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

4.4. Anàlisi dels Instituts per Serveis Territorials a l'inici del curs escolar 1987-88.

De l'anàlisi detallada dels centres observem el següent:

València

1. A la província de València n'hi ha 14 centres amb torn vespertí, amb 4.320 alumnes en el curs 1987-88. D'aquests centres, n'hi ha 10 a la ciutat de València, amb 3.595 alumnes, 3 a la comarca de l'Horta Sud, amb 441 alumnes, i un altre a Xàtiva, amb 284 alumnes.

2. A la província de València hi ha 31 Instituts on el total d'alumnes matriculats (diürns, vespertins i nocturns), sobrepassen la capacitat dels centres; aquests 6 ho fan en el torn diürn. D'aquests darrers, 3 ho fan en més d'un 10%.

Alacant

A la província d'Alacant, en el curs 1987-88, hi ha 3 Instituts amb torn vespertí, 2 a Alacant amb 459 alumnes, i un a Benidorm amb 324. Sobrepassen la capacitat prevista 18 Instituts dels quals 13 ho fan en el torn diürn, i 6 sobrepassen el 10% de la seua capacitat.

Castelló

A la província de Castelló sobrepassen la capacitat 3 Instituts. D'aquests tan sols un sobrepassa la capacitat en el torn diürn, i ho fa en més d'un 10%. En els altres dos és l'existència del règim nocturn el que fa sobrepassar la capacitat.

(Font: Dades facilitades pels Serveis Territorials).

Poblacions de la Comunitat Valenciana amb més de 10.000 habitants sense Instituts Públics de Batxillerat.

El Consell Escolar Valencià ha considerat d'interés subratllar les poblacions de la Comunitat Valenciana amb més de 10.000 habitants que no disposen d'Instituts públics de Batxillerat, conscient que la seua significació és distinta segons les circumstàncies que concorren en cada població.

Alacant. Calp i Monòver (aquesta darrera amb extensió).

Castelló. Totes les poblacions amb més de 10.000 habitants tenen Instituts de Batxillerat públics.

València. Alboraià, L'Alcúdia, Aldaia, Alginet, Benetússer, Montcada i Paiporta.

D'aquestes poblacions, Alboraià, Benetússer i Montcada tenen centres privats de batxillerat.

Altres poblacions, com ara Picassent, Puçol i Quart de Poblet compten amb extensions.

4.5 Annexos.

ANEX I

CURS 86-87 - ALACANT

Circumscripcions	Llocs Escolars			Diürn			Matricula Nocturn			Totals	
	Públ.	Priv.	Total	Públ.	Priv.	Total	Públ.	Priv.	Total	Públ.	Priv.
Núm. 1											
L'ALACANTÍ	8.410	3.954	12.364	8.521	3.452	11.973	1.675	—	1.675	10.196	13.648
Núm. 2											
BAIX VINALOPÓ	4.840	720	5.560	3.957	612	4.569	713	—	713	4.670	5.282
Núm. 3											
VINALOPÓ											
ALT/MITJÀ	4.400	200	4.600	3.833	126	3.959	608	—	608	4.441	4.567
Núm. 4											
BAIX SEGURA	3.155	680	3.835	3.590	493	4.083	340	—	340	3.930	4.423
Núm. 5 L'ALCOIÀ, COMTAT, LES MARINES	8.280	960	9.240	6.974	672	7.646	986	—	986	7.960	8.632
TOTAL											
PROVÍNCIA	29.085	6.514	35.599	26.875	5.355	32.230	4.322	—	4.322	31.197	36.552

FONT: Els llocs escolars dels centres públics han estat elaborats amb les dades facilitades pels Serveis Territorials; els llocs escolars dels centres privats amb les dades del Centre de Procés de Dades del M.E.C.; i els alumnes matriculats, en pública i privada, segons les dades facilitades per l'antiga Direcció General d'EE-MM.

ANEX II

CURS 86-87 - CASTELLÓ

Circumscripcions	Llocs Escolars			Diürn			Matrícula			Totals	
	Públ.	Priv.	Total	Públ.	Priv.	Total	Públ.	Priv.	Total	Públ.	Priv.
Núm. 1											
PLANA ALTA, MAESTRAT, PORTS I L'ALCALATÉN	7.480	1.360	8.840	6.038	917	6.955	591	—	591	6.629	917
Núm. 2 PLANA BAIXA, MILLARS I ALT PALÀNCIA	4.134	400	4.534	3.610	296	3.906	313	—	313	3.923	296
TOTAL PROVÍNCIA	11.614	1.760	13.374	9.648	1.213	10.861	904	—	904	10.552	1.213

FONT: Végeu font a Alacant.

CURS 86-87 - VALÈNCIA

Circumscripcions	Llocs Escolars			Diürn			Matrícula Nocturn			Totals		
	Públ.	Pvív.	Total	Públ.	Priv.	Total	Públ.	Priv.	Total	Públ.	Priv.	Total
Núm. 1 VALÈNCIA	13.570	12.419	25.989	15.591	11.265	26.856	2.778	179	2.956	18.369	11.444	29.813
CAPITAL												
Núm. 2 L'HORTA NORD, CAMP DE MORVEDRE	4.740	6.353	11.093	4.075	5.577	9.652	530	318	848	4.605	5.895	10.500
Núm. 3 L'HORTA SUD	6.160	2.695	8.855	5.256	2.424	7.680	1.310	200	1.510	6.566	2.624	9.190
Núm. 4 LES RIBERES	9.410	1.594	11.004	7.864	1.108	8.972	1.493	—	1.493	9.357	1.108	10.465
I LA SAFOR												
Núm. 5 TÜRIA, F. BUNYOL, UTIEL, SERRANS,	2.500	2.310	4.810	1.958	1.770	3.728	—	60	60	1.958	1.830	3.788
ADEMÚS												
Núm. 6 V. D'ALBAIDA, COSTERA, C. NAVARRÉS, COFRENTS	3.160	1.490	4.650	2.800	1.016	3.816	910	—	910	3.710	1.016	4.726
TOTAL	39.540	26.861	66.401	37.544	23.160	60.704	7.020	757	7.777	44.564	23.917	68.482

FONT: Vegeu font a Alacant.

ANEX IV

Evolució d'alumnes matriculats. Cursos 83/84 al 86/87*

	Curs 1983-84		Curs 1984-85		Curs 1985-86		Curs 1986-87					
	Pública	Privada	Total	%	Pública	Privada	Total	%				
ALACANT	25.597	4.900	30.497	26,921	5.029	31.950	28.742	5.143	33.885	31.197	5.355	36.552
	83,93%	16,07		84,26%	15,74%		84,82%	15,18%		85,35%	14,65%	
CASTELLÓ	9.228	1.114	10.342	9,625	1.046	10.671	10.148	1.192	11.340	10.552	1.213	11.765
	89,23%	10,77%		90,20%	9,80%		89,40%	10,51%		89,69%	10,31%	
VALÈNCIA	35.771	21.474	57.245	37,987	21.657	59.644	41.100	22.512	63.612	44.565	23.917	68.482
	62,48%	37,52%		63,69%	36,31%		64,61%	35,39%		65,08%	34,92%	
TOTAL	70.596	27.488	98.084	74,533	27.732	102.265	79.990	28.847	108.837	86.314	30.485	116.799
	71,98%	28,02%		72,88%	27,12%		73,50%	26,50%		73,90%	26,10%	

* Dades facilitades per l'antiga D. General de EE.MM., de la Conselleria de Cultura, Educació y Ciència.

5. FORMACIÓ PROFESSIONAL.

5.1. Llocs escolars, alumnes, ratios.

Província	Centres			Pública	Alumnes		Total
	Públ.	Priv.	Total		Privada		
Alacant	29	21	50	13.758	3.794		17.552
				78,38%	21,62%		
Castelló	14	14	28	5.302	2.366		7.668
				69,14%	30,86%		
València	37	75	112	19.699	16.987		36.686
				53,70%	46,30%		
Total	80	110	190	38.759(*)	23.147		61.906
				62,61%	37,39%		

(*) En les dades oferides no s'han inclòs els alumnes del CEI de Xest.

FONT: Dades facilitades per l'antiga Direcció General de EE.MM. de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

a) LLOCS ESCOLARS.

Segons les dades de què disposa el Consell Escolar Valencià, els llocs escolars als Instituts de Formació Professional són els següents:

Llocs escolars en Instituts de Formació Professional

Províncies	Públic	Privat	Total
Alacant	18.163	5.232	23.395
Castelló	10.959	3.275	14.234
València	26.268	26.389	52.657
Comunitat Valenciana	55.390	34.896	90.286

Observacions: les dades sobre llocs escolars provenen del M.E.C., Centre de Procés de Dades.

En la Província de València els centres públics «S. Juan Bosco» d'Ontinyent, I.F.P. d'Utiel, I.F.P. de Campanar, i els privats «Sta. Creu» de Mislatà, «Madre Sacramento» de Torrent, «Solvam» de Quart de Poblet y «Vamar» d'Alfàfar, no han estat comptabilitzats per no figurar en la relació de centres, així com a la província d'Alacant els centres privats «Sta. Faz» de Sant Vicent del Raspeig, «V. Maria» d'Alacant i «Torrellano» d'Elx.

L'última observació es refereix a que l'epígraf llocs escolars engloba els següents apartats: capacitat de les aules, laboratoris, tallers i Aules Especials.

b) ALUMNES.

Els centres públics, a nivell del total de la Comunitat Valenciana, absorbeixen el 62,61% del total d'alumnes. Com succeeix en Batxillerat, la província de València té el percentatge més alt d'alumnes matriculats en el sector privat (el 46,30% front al 21,62% a la província d'Alacant, i el 30,86% a la de Castelló). Precisament encara més, a la ciutat de València els alumnes matriculats en centres privats representen el 58,52%, de la població escolar, amb 8.660, en el curs 86/87, superant els públics amb 6.139 alumnes, la qual cosa representa un 41,48%.

5.2. Evolució d'alumnes.

Evolució d'alumnes matriculats per cursos en relació amb l'anterior

Curs 1984-85	Curs 1985-86	Curs 1986-87
1.909	1.722	6.346

L'increment del curs 86-87 representa un 11,42% en relació als alumnes del curs anterior. Aquestes dades es reparteixen de la següent forma:

- Creixement públic 7.818 25,27% r/alumnes 85-86.
- Creixement privada —1.472 —5,27% r/alumnes 85-86.

S'hi observa que els centres públics absorbeixen no tan sols els creixe-

ment d'alumnes, sinó també la pèrdua que experimenten els centres privats (—1.472 alumnes en el curs 86-87).

Aquest procés ha determinat que la matrícula en els centres públics de F.P. haja guanyat 10 punts en detriment del sector privat, que inicià el curs 1983-84 amb el 47,81% d'alumnes i passa en el curs 1986-87, al 37-39%.

Evolució per províncies. Cursos 1985-86 a 1986-87

Alacant	Castelló	València	Total Comunitat
1.707	729	3.910	6.346

5.3. Llocs escolars.

Llocs escolars creats al sector públic

	Curso 1983-84	Curso 1984-85	Curso 1985-86	Curso 1986-87
ALACANT	1.560	—	360	1.080
CASTELLÓ	1.260	600	210	720
VALÈNCIA	2.400	1.800	960	2.880
COMUNITAT VALENCIANA	5.220	2.400	1.530	4.680

FONT: Estadística 83/87.

Poblacions de la Comunitat Valenciana amb més de 10.000 habitants sense Instituts públics de Formació Professional.

Alacant: Asp, Calp, Callosa de Xúquer, Cocentaina, Xàbia. D'aquestes, Asp té un centre privat de F.P. Tenen Seccions d'F.P.: Altea, Petrer i Sta. Pola.

Castelló: Almassora, que compta amb un centre d'F.P. privat.

València: Alaquàs, L'Alcúdia, Alginet, Benetússer, Benifaió, Catarroja, Cullera, Llíria, Mislata, Montcada, Puçol. Alfafar compta amb una secció d'F.P.

De totes aquestes poblacions, compten amb centres d'F.P. privats: Alfafar, Catarroja, Cullera, Lliria, Mislata, Montcada i Puçol.

5.4. Anexos.

ANEX I

CURS 86-87 - ALACANT

Circumscripcions	Aules / Labor / Tall. / P.Esp.			MATRÍCULA		
	Púb.	Priv.	Total	Púb.	Priv.	Total
Núm. 1 L'ALACANTÍ	5.464	870	6.334	4.758	1.465	6.223
Núm. 2 BAIX VINALOPÓ	2.775	1.787	4.562	2.010	1.307	3.317
Núm. 3 VINALOPÓ ALT I MITJÀ	3.190	100	3.290	2.218	93	2.311
Núm. 4 BAIX SEGU- RA	2.009	1.070	3.079	1.771	268	2.139
Núm. 5 L'ALCOIÀ, COMTAT, LES MARINES	4.725	1.405	6.130	3.001	561	3.562
TOTAL PROVÍNCIA	18.163	5.232	23.395	13.758	3.794	17.552

ANEX II

CURS 86-87 - CASTELLÓ

Circumscripciones	Aulas / Labor / Tall. / P.Esp.			MATRÍCULA		
	Púb.	Priv.	Total	Púb.	Priv.	Total
Núm. 1 PLANA AL- TA, MAESTRAT, PORTS I L'ALCALATÉN	6.084	2.615	8.699	3.354	1.953	5.307
Núm. 2 PLANA BAIXA MILLARS I ALT PALÀNCIA	4.875	660	5.535	1.948	413	2.361
TOTAL PROVÍNCIA	10.959	3.275	14.234	5.302	2.366	7.668

ANEX III

CURS 86-87 - VALÈNCIA

Circumscripcions	Aules / Labor / Tall. / P.Esp.			MATRÍCULA		
	Púb.	Priv.	Total	Púb.	Priv.	Total
Núm. 1 VALÈNCIA CAPITAL	5.818	14.574	20.392	6.139	8.660	14.799
Núm. 2 L'HORTA NORD, CAMP DE MORVEDRE	5.505	6.521	12.026	3.981	4.643	8.624
Núm. 3 L'HORTA SUD	3.825	2.135	5.960	2.656	2.212	4.868
Núm. 4 LES RIBERES I LA SAFOR	7.265	1.784	9.049	3.768	924	4.692
Núm. 5. TÚRIA, R. BUNYOL, UTIEL, SERRANS, ADEMÚS	2.199	1.110	3.309	1.225	397	1.622
Núm. 6 V. D'ALBAIDA, COSTERA, CANAL NAVARRÉS, COFRENT	1.656	265	1.921	1.930	151	2.081
TOTAL PROVÍNCIA	26.268	26.389	52.657	19.699	16.987	36.686

Veure les observacions.

ANEX IV

Evolució matrícula alumnes Formació Professional. Cursos 83/84 al 86/87*

	Curs 1983-84		Curs 1984-85		Curs 1985-86		Curs 1986-87					
	Pública	Privada	Total	Pública	Privada	Total	Pública	Privada	Total			
ALACANT	10.582	4.187	14.769	11.377	4.672	16.049	11.961	3.884	15.845	13.758	3.794	17.552
CASTELLÓ	3.434	2.721	6.155	3.673	2.937	6.610	4.134	2.805	6.939	5.302	2.366	7.668
VALENCIA	13.085	17.920	31.005	14.370	16.809	31.179	14.846	17.930	32.776	19.699	16.987	36.686
TOTAL C. V.	27.101	24.828	51.929	29.420	24.418	53.838	30.941	24.619	55.560	38.759	23.147	61.906
	52,19	47,81		54,65	45,35		55,69	44,31		62,01	37,39	

FONT: Dades facilitades per l'antiga D.G. de EE.M.. de la C. de C., E. i C.

6. EXTENSIONS I SECCIONS.

Introducció.

El Decret 177/1985, de l'11 de novembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual es regulen les Extensions dependents d'Instituts de Batxillerat de la Comunitat Valenciana, manifesta en la seua exposició de motius que «amb la fi d'atendre la creixent demanda de llocs escolars en el nivell de Batxillerat en aquelles zones o localitats en què no és possible, de moment, la constitució dels correspondents Instituts de Batxillerat, s'ha considerat convenient possibilitar la creació de centres de cost reduït com a Extensions d'Instituts de Batxillerat».

En aquest mateix text es configuren les Extensions dels Instituts com a «establiments docents de cost reduït».

Aquestes dues idees, cost reduït i atenció provisional de la demanda d'escolarització, es repeteixen en el Decret 70/1986, de dos de juny, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual es regulen les Seccions dependents d'Instituts de Formació Professional de la Comunitat Valenciana.

De fet, la creació d'Extensions i Seccions ha esta la fórmula d'atendre supòsits distints d'escolarització. En alguns casos es tracta d'Extensions i Seccions a poblacions de certa importància, llunyanes o mal comunicades amb l'Institut més proper. En altres casos, les Extensions i Seccions, pal·lien amb caràcter urgent i provisional el dèficit de llocs escolars.

En aquests casos és quan la creació de llocs escolars, encara que poden ser de baix cost, no assoleixen les exigències que les pròpies normes estableixen. Es tracta, al cap i a la fi, de llocs escolars mal equipats, que cal substituir a curt termini.

Aquesta sembla ser la filosofia de l'Administració Educativa, segons els acords amb la FAAVEM, Federació Valenciana d'Associacions d'Alumnes d'Ensenyaments Mitjans, on s'establia «la conversió programada de les Seccions de F.P. i B.U.P. en Instituts a partir d'una matrícula mínima de 200 alumnes/centres», i d'acord amb el discurs d'Inauguració del curs escolar que parlava de «la progressiva reducció de les Extensions».

Les dades que disposa el Consell Escolar Valencià, tanmateix, reflecteixen un augment de llocs escolars atesos mitjançant les Extensions.

6.1. Relació de Extensions.

Extensions existents a le províncies d'Alacant, Castelló i València.
Curs 86-87

Alacant

Extensions	I.B. del qual depenen	Instal·lacions	Llocs Esc.	Alumnes
CASTALLA	«Fray I. Barrachina» de Ibi.	C.P. «Doctor Rico»	240	24
ORIOLA	«Gabriel Miró»	C.E. Esp. «A. Sequeros»	320	374
MONÓVER	Novelda	IFP de Monóvar	200	174
TOTAL ALACANT			760	772

Castelló

Extensions	I.B. del qual depenen	Instal·lacions	Llocs Esc.	Alumnes
BETXÍ	«F. Tárrega»Vila-Real	Loc. C.H.	320	—
MORELLA	«L. Querol» Vinaròs	Esc. Pías	160	121
TOTAL CASTELLÓ			480	121

València

Extensions	I.B. del que dependen	Instal·lacions	Llocs Esc.	Al. M.
PUÇOL	MASSAMAGRELL	C.P. «Luis Vives»	160	109
L'ELIANA	LLÍRIA	I.F.P. L'Eliana	200	162
ALBERIC	VILANOVA DE C.	I.F.P.	200	150
ENGUFRA	XÀTIVA	«José de Ribera»	360	291
TORRENT	TORRENT	I.F.P. de Torrent	240	—
TOTAL VALÈNCIA			1.160	712

6.2. Relació de Seccions.

Seccions existents a la Comunidad Valenciana. Curs 86/87

ALACANT

SECCIONS	Centre del qual depenen	Aules/Laboratori/Taller/A. Esp.	Alumnes
ALCOI	I.F.P. Alcoi	411	309
ALACANT	Politècnic	(sin datos)	200
ALTEA	Vila Joiosa	182	161
GATA	Dénia	160	71
ORIOLA	Oriola	230	181
STA. POLA	Politècnic Elx	400	207
	TOTAL	1.383	1.129

VALÈNCIA

SECCIONS	Centres del que depenen	Aules/Laboratori/Taller/A. Esp.	Alumnes
ALFAFAR	Politècnic València	269	172
VILLAR DEL ARZOBISPO	Requena	172	74
	TOTAL	441	246

7. RECOMANACIONS DE LA PONÈNCIA D'ESCOLARITZACIÓ.

El C.E.V. constata l'escassa i fragmentària informació que s'ha disposat per a la realització de la Ponència i, de manera general, l'absència d'una instància administrativa que centralitze, sistematitze i homologue les dades sobre educació en la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

PRE-ESCOLAR I EGB

1. L'Administració Pública deu ampliar l'oferta educativa en tots els nivells de l'ensenyament i permetre l'escolarització, en la xarxa pública, de tots els que ho desitgen. Un especial esforç haurà de realitzar-se a la ciutat de València.

2. Tenint en compte que la línia de la Reforma va encaminada a disminuir el nombre d'alumnes per aula, considerem que no seria convenient el tancament d'aules —si en algun cas concret es poguera realitzar— prenent com a referència les ràtios actuals i tenint en compte la ràtio contemplada en la Reforma.

3. Ha de continuar-se la millora en la qualitat dels centres, tot i sent urgent i prioritària l'eliminació dels centres ubicats en baixos.

4. La gratuïtat dels llibres en E.G.B. ha d'aconseguir-se de manera immediata, complint així la resolució aprovada en aquest sentit pel Parlament Valencià.

5. El caràcter cada vegada més complex que adquireixen les funcions burocràtiques, així com la necessària atenció que mereixen els òrgans de participació democràtica, fan indispensable la creació de places d'administratius als centres.

6. En l'actualitat, davant la manca de professorat especialitzat en Educació Física, distints Ajuntaments han creat, en règim laboral, places de monitors esportius que omplien el buit deixat per l'Administració Educativa pel que fa a la preparació física. Açó suposa que es crea una desigualtat dins de la xarxa pública entre els alumnes d'Ajuntaments que poden suportar aquesta despesa i els que no, discriminació inacceptable en un ensenyament obligatori. Així doncs, i donada la necessitat real d'impartir aquests ensenyaments, cal dotar a tots els centres de l'esmentat professorat per part de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

7. Que l'Administració, als seus distints nivells, potencie els sectors públics de l'ensenyament.

BATXILLERAT

1. Ningun alumne d'aquest nivell ha de renunciar a accedir a l'Ensenyament Públic per manca de plaça. En conseqüència, cal oferir-ne major nombre fins cobrir la totalitat de les necessitats. Aquesta mancança és especialment greu a la província de València, on d'una població escolar de 68.482 alumnes, 23.917 en pertanyen el sector privat.

2. Tenint com a objectiu aconseguir una major qualitat de l'ensenyament, han d'eliminar-se els macrocentres, substituir els que es troben en deficientes condicions, eliminar els dobles torns, posar fi a la política d'escolarització en aularis i disminuir les ràtios, i tot això en la línia de la Reforma.

3. Donats els múltiples inconvenients que el transport escolar genera, ha de ser una preocupació constant de l'Administració Educativa aconseguir que hi haja centres d'ensenyaments secundaris en el major nombre de municipis possibles.

4. Com a pilar bàsic que sustente la totalitat de les recomanacions en els distints nivells, cal prioritzar les inversions, dins de la política educativa, amb pressupostos de xoc que augmenten un 100%, 200% o 300%, de manera continuada.

5. Que s'elabore un programa de conversions de les extensions d'Instituts i Seccions d'FP en Instituts.

F. P.

1. L'espectacular augment d'alumnes que ha tingut lloc en la xarxa pública en aquests darrers anys (27.101 en el curs 1983-84 i 38.759 en el 86-87) no s'ha vist suportat amb la creació de centres al mateix nivell. A hores d'ara, es donen casos de garberament i es mantenen seccions que no reuneixen les condicions mínimes per a desplegar una labor docent amb garanties. Algunes sobrepassen els 200 alumnes, xifra que segons l'acord al qual arribà l'Administració educativa amb la Federació Valenciana d'Associacions d'Alumnes d'Ensenyaments Mitjans, marcava la barrera per a la seua conversió en centre.

2. Que es racionalitzen les ofertes de Formació Professional per comarques i es diferencien les opcions d'estudis referides a alternatives de col·locació, garantint la igualtat d'oportunitats.

II. PONÈNCIA SOBRE PERSONAL DOCENT, D'INSPECCIÓ I D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS

INTRODUCCIÓ.

Abans d'emetre qualsevol consideració, cal fer esment de la distribució del professorat de l'ensenyament públic a la Comunitat Valenciana, davant l'últim trimestre de l'any 87.

Província	EGB	Batxill.	F.P. Conserv.	Esc. Of. Art.	Esc. Idio.	Total
ALACANT	6.975	1.808	1.041	62	32	9.963
CASTELLÓ	2.351	662	403	19	10	3.464
VALÈNCIA	9.374	2.733	1.402	151	127	13.877
TOTAL COMUNITAT	18.700	5.203	2.846	232	169	27.304

En termes generals, aquesta distribució correspon al pes demogràfic i escolar de les tres províncies valencianes. (Falten, tanmateix, dades sobre el Centre d'Ensenyaments Integrades de Xest que per a enguany té una plantilla d'uns 200 professors entre EGB, FP i BUP).

De la distribució provincial del professorat destaca, en ensenyaments especialitzats, el nombre significativament superior de professors que disposa la província de València, tant en Conservatoris com en Escoles d'Arts i d'Idiomes.

En el professorat d'Ensenyaments Mitjans s'observa com en Batxillerat n'hi ha un nombre molt superior al d'F.P., per al conjunt de la Comunitat, duplicant-se aquest a la província de València.

1. PROFESSORS D' E.G.B.

La plantilla de professors d'E.G.B. de la Comunitat Valenciana és de 18.700 professors, distribuïts de la següent manera:

Província	Func. Def. y Prov.	Opositors-87	Interins	Total
ALACANT	6.399	330	246	6.975
CASTELLÓ	2.246	29	86	2.351
VALÈNCIA	8.982	90	292	9.374
TOTAL COMUNITAT	17.627	449	624	18.700

Del total assenyalat, 2.660 estan destinats en unitats de Pre-escolar i 13.044 en unitats d'EGB (cicle inicial, mitjà i superior), sumant entre tots dos grups 15.713 professors. La resta, 2.987, estan distribuïts d'aquesta forma:

— DIRECTORS AMB FUNCIÓ DOCENT	768
— EN UNITATS D'EDUCACIÓ ESPECIAL	913
— LOGOPEDES	41
— EN SUPORT A LA INTEGRACIÓ	11
— PROFESSORS D'EDUCACIÓ FÍSICA	19
— PROFESSORS D'EDUCACIÓ COMPENSATÒRIA	146
— EN UNITATS D'E. P. A.	230
— EN UNITATS D'SPEs	63
— EN CENTRES DE NATURA	3

— EN CURSOS DE FORMACIÓ	5
— EN CEPs	15
— EN PROGRAMA DE MÚSICA	12
— EN FUNCIO INSPECTORA	35
— EN FUNCIONS ADMINISTRATIVES	83
— EN FUNCIONS SINDICALS	19
— PROFESSORS INTERINS	624

L'existència del Director amb Funció Docent suposa l'existència d'un professor de suport quan els càrrecs directius estiguen realitzant tasques administratives, açó referit als centres d'EGB de 16 unitats o més, amb la següent reducció horària: DIRECTOR, 12 hores setmanals; SECRETARI, 6 hores setmanals; CAP D'ESTUDIS, 6 hores setmanals.

913 professors estan destinats a Unitats d'Educació Especial, bé en centres ordinaris d'EGB o en centres específics. Aquests professors són especialistes i accedeixen a les places una vegada superada l'oposició, per concurs específic.

Cal destacar el fet que en tota la Comunitat Valenciana només existeixen 19 professors d'Educació Física, residu d'un projecte antic (més de 18 anys) de dotar els centres d'EGB d'un professor de la matèria. Els professors enquadrats en Educació Compensatòria són considerats com a extra-plantilla en centres amb Projecte Singular i n'hi ha, en total, 116 professors. Els SPEs disposen de diferents especialistes que sumen en total 63 professionals.

Enquadrats dins de la Funció Inspectora, hi ha 35 professors. En diversos programes (Centres de Natura, Música a l'Escola, Formador de Formadors) hi ha 20 professors. En els CEPs, un total de 15 professors realitzen funcions de direcció i assessorament.

En funcions administratives (en comissió de serveis), hi ha 83 professors d'EGB els quals exerceixen diferents funcions, com ara assessorament en matèria educativa dins de programes i serveis, com en funcions pròpiament administratives. Aquests es troben tant a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència com en altres Conselleries i als Serveis Territorials d'Alacant, Castelló i València.

Per tasques sindicals hi ha un total de 19 professors alliberats.

Accés professors: funcionaris - oposició
interins - bossa de treball convocada a partir de l'any 1983.

Places convocades per especialitats per a accedir al cos de professors d'EGB

Cos de Professors d'EGB

Àrees o especialitats	1986			1987
	Reserva	Lliures	Total	
EDUCACIÓ ESPECIAL	62	60	122	140
EDUCACIÓ PRE-ESCOLAR	156	61	217	240
FILOLOGIA (ANGLÈS)	4	60	64	70
FILOLOGIA (FRANCÉS)	13	—	13	—
SOCIALS	50	—	—	—
MATEMÀTIQUES	34	—	—	—
TOTAL	319	181	500	450

El Consell Escolar Valencià considera que els dos problemes per al professorat d'aquest nivell són: la llarga provisionalitat, així com el desajust a l'especialització; ambdós elements incideixen de manera negativa sobre la qualitat de l'ensenyament i produeixen insatisfacció en el professorat; la seua solució remeteix a l'establiment d'una estructura de plantilles que a mitjà terme permeta la creació d'equips docents estables.

RECOMANACIONS E.G.B.:

1. En tant que seguesquen havent macro-centres, el personal directiu haurà de tenir una major reducció de nombre d'hores.
2. La racionalització de les plantilles a través d'un Decret de creació de plantilles de centres, i que els concursos es realitzen per especialitat, delimitant la durada i l'abast de les reserves de plaça.

2. PROFESSORS D'ENSENYAMENTS MITJANS.

2.1. Batxillerat.

La plantilla del personal docent de Batxillerat a la Comunitat Valenciana és de 5.203 professors, distribuïts per províncies de la següent forma:

PROVÍNCIA	CATEDRÀTICS	AGREGATS	PRÀCT. INTERINS	TOTAL
ALACANT	251	1.159	398	1.808
CASTELLÓ	103	440	119	662
VALÈNCIA	417	1.874	442	2.733
TOTAL COMUNITAT	771	3.473	959	5.203

Del total per províncies respecte al total de la Comunitat, comprovem que en la província de València està destinat el 52% del professorat, en la d'Alacant el 35% i en la de Castelló el 13%, percentatges que no difereixen sensiblement dels corresponents al pes demogràfic.

El Cos de Catedràtics es troba en un procés de disminució provocat per l'absència de convocatòria d'oposicions i accés de professors agregats, cosa que provoca un creixent nombre de càtedres vacants ocupades per professors agregats en expectativa de destinació o per professors interins.

El total de 3.473 professors agregats està format per professors amb destinació definitiva i pels que es troben en expectativa de destinació (500). El col·lectiu de professors agregats representa, fet i fet, el 70% del nivell educatiu tot i essent l'únic Cos al qual es convoquen oposicions, no podent, per una altra banda, accedir al Cos de catedràtics.

Dins del col·lectiu que apareix amb l'epígraf de professor en pràctiques o interins, n'hi ha 300 que són en pràctiques de l'oposició del 87.

Es destaca que en la província d'Alacant hi ha més mobilitat de professorat. Les causes poden ser per culpa d'una menor aflluència a aquest col·lectiu de persones que venen de la província.

L'increment pel que fa al curs 86-87 ha estat de 643 dotacions, que suposen un creixement del 14%.

2. 2. Formació professional.

La plantilla del professorat de Formació Professional és de 2.846 professors, composta per dos Cosos, Professors Numeraris de Mestria Industrial i Mestre del Taller en Escoles de Mestria Industrial, els quals estan distribuïts per província com segueix:

PROFESSORS NUMERARIS

Prov.	NUMERARIS		EXPECTATIVA		OPOSITORS		INTERINS		TOTAL	TOT					
	IFP	CEN	1	2	1	2	1	2							
ALACANT	457	37	14	—	14	45	3	48	104	21	125	620	61	681	
CASTELLÓ	171	5	18	—	18	28	—	28	56	7	63	273	12	285	
VALÈNCIA	622	44	666	34	5	39	97	18	115	92	17	109	845	84	929
TOTAL	1.250	86	1.336	66	5	71	170	21	191	252	45	297	1.738	157	1.895

(1) Instituts de Formació Professional.

(2) Professors provinents de Centres del INEM.

MESTRES DE TALLER

PROVÍNCIA	NUMERARIS		EXPECTATIVA		OPOSITORS		INTERINS		TOTAL	TOT. PRO.					
	1	2	1	2	1	2	1	2							
ALACANT	252	30	14	—	14	13	—	13	27	24	51	306	54	360	
CASTELLÓ	81	6	87	10	—	10	8	—	8	10	3	13	109	9	118
VALÈNCIA	303	35	338	26	6	32	26	—	26	63	14	77	418	55	473
TOTAL	636	71	707	50	6	56	47	—	47	100	41	141	833	118	951
TOTAL	1.886	157	2.043	116	12	127	217	21	238	352	86	438	2.571	275	2.846

D'un total de 2.846 mestres de taller, 1.407 (numeraris i en expectativa de destinació) en corresponen al Cos de Professors Numeraris de Mestria Industrial, distribuïts d'aquesta manera:

Professors Numeraris d'EMI:	1.250
Professors Numeraris de l'INEM:	86
Professors Numeraris Expectativa dest.	71
	<hr/>
	1.407

488 vacants estan cobertes per Professors Numeraris en pràctiques (Oposició de 1987) i 297 per interins.

Al Cos de Mestres de Taller d'Escoles de Mestria Industrial pertanyen 763 funcionaris, distribuïts així:

Mestres de Taller E.M.I.	636
Mestres de Taller Proc. de l'INEM	71
Mestres de Taller Expect. destinació	56
	<hr/>
	763

En aquest col·lectiu hi ha 47 funcionaris en pràctiques (oposició 87) i 141 interins.

La divisió entre centres de l'INEM i IFP prové de l'ajornament de les integracions del professorat numerari dels centres reglats correspondents. Continuen tenint les seues places i concursos de trasllats diferenciats, tot i que no es convoquen ja oposicions als esmentats Cosos.

El major pes relatiu d'Alacant és provocat per la mancança d'ensenyament privat, front a València.

El dinamisme dels centres públics en Formació Professional és percentualment superior als de Batxillerat. En el curs 87-88 hi ha hagut un increment de 370 professors (16%): 300 numeraris i 70 de Mestria Industrial. L'augment natural de matrícules i el successiu trasbalsament d'alumnes privats a públics n'és una altra característica.

3. ENSENYAMENTS ESPECIALITZATS.

Engloba modalitats molt diferents, però de notable impacte social per l'elevat volum d'alumnes i per l'especialització d'aquests ensenyaments.

3.1. Conservatoris públics de la Comunitat Valenciana

PROVÍNCIA	CATEDRÀTICS		PROF. ESPECIALS			PROF. AUXILIARS			TOTAL	
	numeraris	Núm.	Exp.	Op. 87	I.	Núm.	Exp.	Op.87	I	
ALACANT	4	9	1	2	1	26	1	5	13	62
CASTELLÓ	—	—	—	—		2	—	3	14	19
VALÈNCIA	17	15	2	—	2	73	2	12	26	151
TOTAL C.V.	21	24	3	2	3	101	3	20	53	232

Professors en pràctiques (oposició de 1987), professors especials i professors auxiliars n'hi ha 20.

N'hi ha, alhora, 56 interins dels quals 3 són professors i la resta auxiliars. En el total de professors interins s'han contabilitzat professors que presten el seus serveis en centres que tenen conveni amb la Conselleria:

—Escoles Dénia	4
—Catarroja	4
—Carcaixent	5
—Castelló	9
TOTAL	22

Per províncies, el major pes el té València amb 151 professors en total, degut al paper que desenvolupa del Conservatori Superior de la ciutat de València. Alacant compta amb un total de 62 professors, pràcticament tots en el Conservatori de la capital; i, Castelló només en té 19.

L'increment del professorat pel que fa al curs 87-88 ha estat de 30 dotacions.

3.2. Escoles d'Arts Aplicades i Oficis Artístics.

Compten amb 169 professors, els quals pertanyen a quatre Cossos diferents (Termini, Entrada, Mestres de Taller i Ajudants de Taller). La seua distribució per Cossos i províncies és aquesta:

PROVÍNCIA	NUMERARIS			EN PRÀCTIQUES			INTERINS			TOTAL PROV.
	Term.	Entr.	M. Tall	Aju.Tall	Entrad.	M.T.	Entr.	M. Tal.	Ay.T	
ALACANT	1	8	9	2	1*	1	7	2	1	32
CASTELLÓ	1	4	2	—	1	—	2	—	—	10
VALENCIA	25	42	40	2	2	2	8	6	—	127
TOTAL										
COMUNITAT	27	54	51	4	4	3	17	8	1	169

(*) 1 agregat de Batxillerat en expectativa de destinació.

Pel que fa al curs anterior, aquesta plantilla s'ha incrementat en vuit persones.

Igual que veïem amb els conservatoris, el professorat es localitza majoritàriament a València, on aquests estudis compten amb una llarga tradició i prestigi.

3. 3. Escoles Oficials d'Idiomes.

Han tingut en els darrers cursos una notable expansió amb la creació de nous centres que descongestionen els tradicionals d'Alacant i València.

Compten amb 154 professors distribuïts per províncies i Cossos d'aquesta forma:

PROVÍNCIA	CATEDRÀT.	AGREGATS			(1)	TOTAL P.
		Numeraris	En pràctiques	Interins		
ALACANT	4	33	2	5	1	45
CASTELLO	—	7	3	7	2	19
VALÈNCIA	11	65	5	8	1	90
TOTAL						
COMUNITAT	15	105	10	20	4	154

(1) Agregats de Batxillerat (en expectativa, desplaçats i en Comissió serveis).

Com a conclusió, cal afegir que la xifra total del professorat d'Ensenyament Mitjà de la Comunitat Valenciana és de 8.604, tot i representant els professors de Batxillerat un 60% del total, seguit per F.P. que suposa un 33% i els Ensenyaments Especialitzats el 7%.

4. LA FUNCIO INSPECTORA.

Regulada pel Decret 36/1986, de la Generalitat Valenciana, que organitza la Funció Inspectora en matèria d'educació no universitària les seues funcions essencials són: informar a la Comunitat Escolar de les instruccions i directrius emanades de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, així com vetlar pèl seu acompliment. L'avaluació dels elements del sistema escolar, personals, materials i funcionals i el seguiment dels programes específics de l'acció educativa, en funció dels objectius prevists.

DISTRIBUCIÓ PROVINCIAL DELS FUNCIONARIS ADSCRITS A L'INSPECCIÓ EDUCATIVA

PROVÍNCIES	INSPECTORS PER CIRCUMSCRIPCIONS	INSPECTORS PER PROGRAMES	TOTAL
ALACANT	30	6	36
CASTELLÓ	10	3	13
VALÈNCIA	60	8	68
TOTAL COMUNITAT	100	17	117

La Funció Inspectora s'organitza en l'àmbit de cada Servei Territorial integrant-se tots els Inspectors en una Unitat al front de la qual hi ha un Inspector Cap d'Unitat. Existeix un nivell organitzatiu de circumscripcions dins de les quals s'estableixen àrees d'intervenció, així com una organització per programes específics. Així mateix, en cada Servei Territorial hi ha àrees d'especialització adscrites a Inspectors de circumscripcions.

El Servei d'Avaluació i Inspecció de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, considera que s'han produït millores pel que fa al model d'Inspecció ante-

rior, referides especialment a la unificació de nivells, descentralització territorial, coordinació i unificació de criteris, planificació i democratització de la funció. També valora positivament l'apropament als centres i la millora de comunicació entre aquests i l'Administració. Detecta, tanmateix, una sèrie de disfuncions de coordinació, insuficiència de recursos i indefinició d'alguns programes, així com la necessitat de readaptar les circumscripcions a les noves demarcacions territorials.

El Consell Escolar Valencià recaptà informació sobre avaluació del professorat, rendiment acadèmic dels alumnes, acompliment de l'horari i calendari escolar a aquest Servei. Les dades referents al curs 86-87 no han estat accessibles per trobar-se en fase d'elaboració .

Així mateix, tampoc no s'ha disposat d'avaluacions específiques de programes, la qual cosa fa que el C.E.V. no puga realitzar la seua valoració.

RECOMANACIONS:

El C.E.V. manca d'elements per a avaluar el desplegament de la funció inspectora ja que temes com el compliment del calendari escolar, absentisme del professorat, rendiments dels alumnes i avaluació de les reformes i programes específics no han estat disponibles. En aquest sentit, considera necessari que s'arbitren les mesures escaients perquè en anys succesius aquesta informació, indispensable per al coneixement del sistema, siga accessible al CEV.

Es recomana a l'Administració que es prenguen mesures oportunes perquè la Inspecció deplegue efectivament la seua funció d'informar a la comunitat escolar.

5. PERSONAL ADMINISTRATIU I DE SERVEIS

En aquest epígraf s'inclou tota mena de personal no docent que presta serveis fins l'any 87 en centres públics d'ensenyament i que distingirem en tres classes:

- a) D'Escoles Infantils.
- b) De Centros d'Educació Especial.
- c) De Centros d'Ensenyaments Mitjans.

Entre els últims es troben els Instituts de Formació Professional, Instituts de Batxillerat, Centres de l'antic A.I.S.S., Centres d'Ensenyaments Integrats de Xest, Escoles Oficials d'Idiomes, Conservatoris Superiors i Elementals, Centre d'Art Dramàtic, Escoles d'Arts Aplicades i Oficis Artístics, Escola de Ceràmica i Escola de Dansa.

DISTRIBUCIÓ PROVINCIAL PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS

Província	Escoles infantils núm. p.		Centres E. Especial núm. p.		Centres E. Medias núm. p.	
	Núm. centres	no doc.	Núm. centres	no doc	Núm. centres	no doc.
ALACANT	13	176	13	54	67	441
CASTELLÓ	5	67	3	19	33	240
VALÈNCIA	5	51	17	175	108	1.032
TOTAL	23	294	33	248	208	1.713

Hom ha pretés analitzar la relació existent entre les distintes modalitats de centres públics y la seua dotació de personal d'administració i serveis, però la informació disponible tan sols permet de considerar els centres d'Ensenyaments Mitjans ja que a les Escoles Infantils i als Centres d'Educació Especial, el personal acompleix funcions diverses que no consisteixen només en les convencionals de neteja, vigilància i administració.

En l'EGB l'atenció dels serveis de manteniment és a càrrec dels Ajuntaments respectius, no sent accessible al Consell del seu nombre i distribució. Als centres d'E.E.M.M. la ràtio global de la Comunitat és de 8 persones per centre, sent lleugerament superior a València, 9; Castelló, 7, i Alacant, 6. Tanmateix, cal tenir en comptes que la existència d'extensions i doble torn que ja s'analitzen en un altre apartat d'aquest Informe, fa que les ràtios abans manejades sols tingan un valor aproximatiu.

El Consell Escolar València planteja la necessitat d'un estudi sobre l'adequació de les plantilles a les necessitats de cada centre, de manera que puga ser fixat el mínim necessari per al correcte funcionament del mateixos.

Recomanacions:

El Consell reitera la necessitat de dotar als centres d'EGB de personal administratiu suficient que assegure el treball burocràtic ordinari deslliurant el professorat d'aquestes tasques.

Així mateix, el CEV insta a l'Administració a que elabore un catàleg de funcions del personal de serveis de l'Administració educativa.

6. RECOMANACIÓ GLOBAL.

El C.E.V. estima que les Comissions de Servei són situacions excepcionals i com a tals, deuen ser emprades en la política de personal, de tal manera que els programes específics les places dels quals són cobertes fins ara per aquest sistema, deuen normalitzar-se per a no perjudicar a la comunitat escolar i a la funció administrativa.

III. PONÈNCIA SOBRE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT

INTRODUCCIÓ

«Existeix una coincidència generalitzada de què el factor determinant perquè un sistema educatiu assoleisca cotes satisfactòries de qualitat, rau en el professorat. És, doncs, necessari plantejar-se la formació del professorat com a un dels objectius prioritaris en la reforma educativa...» (Projecte per a la Reforma de l'Ensenyament, 1987).

En el P.E.V. I, vàlid fins l'any 87, no apareixia la Formació del Professorat com a concepte global amb quantificació econòmica precisa, però sí que hi apareixia com a objectiu a realitzar, assignant-s'hi alguna quantitat en E.G.B. i Educació Mitjana. La Formació del Professorat, als anys 86 i 87, s'ha abordat amb fons del Ministeri d'Educació i Ciència i de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

El Servei de Formació del Professorat, dependent de la Direcció General d'Universitats, va procedir a una redistribució del seu programa econòmic, prioritzant l'atenció als CEPs i l'obertura, quasi testimonial (56 beques per a uns 28.000 professors) de beques de formació i estades a l'estranger.

No hi ha hagut, per tant, un pla global de formació institucional entès com l'actuació sistemàtica de la Conselleria sobre segments definits del professorat. Poden considerar-se esbossos de plans institucionals els destinats al perfeccionament en Anglès i Francès. El pla d'Anglès s'estableix amb un doble objectiu: l'adquisició d'una millor competència lingüística i la

formació didàctica, que es realitza en conveni amb el British Institute, tot i promoure la titulació del professorat en l'Escola d'Idiomes. Especial interès ofereix l'atenció al professorat de Francés per a possibilitar el seu reciclatge a l'Anglès i el treball realitzat en el CEP de Torrent en què la formació didàctica es completa amb un mes d'estada a Anglaterra per a 20 professors que es comprometen a dinamitzar les seues comarques.

Altres actuacions han estat:

El pla de Formació Didàctica de Monitors de Música, d'un curs sencer de durada, per a 20 professors d'E.G.B. els quals, alhora, formaran a uns altres.

El pla d'Escoles Infantils, realitzat mitjançant els CEPs d'Elx i Alacant, d'un any de durada, sobre aspectes metodològics i didàctics.

El projecte F.O.P.I., conjuntament amb el CEP de Castelló, que ha englobat 6 col·legis i 40 professors d'E.G.B.

I, per últim, el projecte de Formador de Formadors que malgrat ser competència del MEC, reforçarà la formació del professorat a la Comunitat Valenciana.

Hi ha hagut també una sèrie de beques a professors per a projectes d'investigació i innovació educativa, així com a judes per a estades curtes a l'estranger.

1. ACTIVITATS DE RENOVACIÓ I PERFECCIONAMENT DEL PROFESSORAT

ANY	Beques professorat no universitari		Subvenció projectes investigació, innovació i experimentació educativa		Subvenció a institucions, associacions i moviments de renovació pedagògica	
	Núm. beques	Mesos durada	Import	Núm. de projectes	Import	Núm. de institucions
ANY 1986	52 beques	90 mesos	14.525.000	27 projectes	9.764.000	15: A.R.P. 4
				6 projectes audiovisuals	2.500.000	M.R.P. 7 Escoles d'Estiu 4
ANY 1987	56 beques	100 mesos	10.850.000*	32 projectes	10.000.000	10: A.R.P. 2 M.R.P. 8 Escoles d'Estiu 4

(*) S'afegeixen aproximadament 5 milions en l'últim trimestre del 87.

Com pot observar-se, des de la mateixa Administració es té la consciència del paper trascendental que la formació del professorat ha d'exercir en el procés cap a la consecució d'un ensenyament de qualitat. Per a complir aquest objectiu la Conselleria ha disposat, al llarg del present any, de concedir ajudes per a participar en activitats de formació, plans institucionals i CEPS.

2. ELS CEPS.

Segons el Decret de creació, els Centres de professors han de ser una de les vies que faciliten al professorat el seu treball de formació permanent, donar suport a les activitats renovadores i ser nuclis de dinamització pedagògica per a professors i centres d'ensenyament.

L'any passat s'anà a la recerca del model més escaient que conduïra a una major eficàcia de la renovació pedagògica, segons les circumstàncies particulars, tant a nivell geogràfic com humà, de cadascun dels vuit CEPS existents. Es tractava de desplegar i diversificar l'oferta de formació per a arribar a un nombre suficient perquè aquesta acció poguera ser significativa i no simplement testimonial. Encara que pot afirmar-se que continuen en aquesta línia, és ben cert que cada CEP va a poc a poc adquirint una característica pròpia que li permet anar prenent una idiosincràcia particular.

2.1. Professorat adscrit als CEPs —Grups de treball— activitats.

C.E.P.	Professorat adscrit		Grups de treball en funcionament		Activitats*	
	1986	1987	1986	1987	1986	1987
VALÈNCIA	727	1.200	40	57	22	70
TORRENT	410	1.388	26	65	—	87
BURJASSOT	355	780	29	59	—	32
GANDIA	505	1.115	37	42	33	55
CASTELLÓ	176	800	16	61	51	41
ALACANT	901	800	40	82	—	24
ELX	163	700	29	53	24	25
ALCOI	457	942	20	35	19	27
TOTAL	3.694	7.725	237	454	149	361

* (Es fa referència tan sols a cursos de més de 15 hores de durada.)

2.2. Anàlisi dels CEPs.

Estudiant les dades quantitatives que figuren en les memòries dels vuit Centres, hom pot observar, a primera vista, que pràcticament s'ha duplicat el nombre de professors i grups de treball adscrits, així com el d'activitats realitzades. Aquestes dades signifiquen clarament que els CEPs van situant-se cada vegada més dins del panorama educatiu i són utilitzats per un major nombre de professors que hi acudeixen per a realitzar alguna de les activitats que des d'ells es poden fer: cursos, conferències, reunions de grups, préstec de material, consultes als assessors, etc.

Potser una de les dades més clarificadoras, en aquest sentit, és la l'augment considerable del nombre d'ensenyants que han utilitzat els CEPs com a centres de recursos, acudint-hi perquè els prestaren el material didàctic que tenen amb aquesta finalitat.

Ara bé, pretendre fer una avaluació del funcionament dels Centres de Professors mitjançant aquestes dades quantitatives, resultaria caure en un simplisme excessiu, ja que per a adscriure's individualment als CEPs únicament cal omplir una fitxa, la qual cosa pot fer-se per correu.

Per altra banda, l'existència de molts grups de treball no és indicatiu del fet que s'estiga realitzant un treball profund en aquest aspecte, perquè la seua manera de treballar és absolutament desigual, trobant-se des dels

que es reuneixen i treballen regularment, setmanalment, fins als que no aconseguen fer un treball continuat i es reuneixen esporàdicament.

Per últim, el nombre d'activitats realitzades a través dels cursets, principalment, no pressuponen que aquestes activitats tinguen una repercussió directa en l'aula; potser per aquest motiu, la major part dels CEPs donen prioritat a aquells cursets que poden disposar, posteriorment, d'un seguiment per part de qui els ha donat, ja que d'aquesta manera s'aconsegueix garantir l'intent, almenys, de dur a la pràctica les idees que han tractat de transmetre els assessors. Aquests realitzen el major nombre de cursos, la qual cosa els converteix en la figura essencial del model de CEPs que s'està fent a la Comunitat Valenciana. Això té l'inconvenient que atés l'escàs nombre d'assessors existents en tots els CEPs, són moltes les matèries que es troben buides de contingut.

En alguns dels butlletins informatius que editen, pot llegir-se que les expectatives generades pel treball dels assessors comencen a no poder ser complides per la impossibilitat d'aquests a assistir als centres en la mesura demandada.

En conseqüència, l'avaluació de la influència dels CEPs en la renovació pedagògica és una funció que tan sols pot tenir vertader sentit quan s'estiga en condicions de poder saber la incidència en els centres que gaudeixen de la col·laboració, per alguna de les vies, del treball desenvolupat pels mateixos CEPs. Potser una dada aclaridora és conèixer que a Anglaterra, on probablement hi ha la major experiència en aquest terreny, no realitzaren una avaluació seriosa fins passats deu anys des de la seua posada en funcionament.

Tanmateix, cal senyalar que al llarg de l'any ha hagut accions que han dificultat seriosament el bon funcionament dels Centres. En primer lloc, cal fer constar que els vuit CEPs van arribar a paraitzar les activitats per manca de recursos econòmics, ja que no van rebre cap quantitat fins al mes d'abril, i que l'últim trimestre no se'ls assignà quantitat directa, la qual cosa provocà una situació atípica en haver de passar a la Conselleria els deutes contrets que han ocasionat grans dificultats, perquè molts d'aquests no van ser pagats i se senyala que, presumiblement, no es realitzarà fins passat més de mig any, la qual cosa perjudica greument la imatge d'aquests Centres que, cal que no ho oblidem, encara lluiten per aconseguir un prestigi que permeta donar garanties al docent que vullga utilitzar els serveis que presta. Resulta desmoralitzador que problemes burocràtics impedisquen el compliment d'aquest fi, per això cal qualificar de greu aquest fet.

Per altra banda, un fet molt negatiu fou que no es prengueren mesures

escaients per a cobrir els llocs d'assessors que, per distintes raons, havien quedat lliures.

Cal assenyalar que, des que ha començat el curs 87/88, els problemes burocràtics senyalats han empitjorat perillosament i està conduint al fet que els CEPs es vegem en la dolenta situació d'haver de suprimir activitats previstes, la qual cosa és molt perillosa per a l'etapa de consolidació en què es troben.

El 16 de novembre, els Centres de Professors van fer públiques les conclusions d'una jornada de treball que havien mantigut entre tots els que componen els equips dels vuit Centres. Creiem convenient senyalar alguns dels problemes que s'hi manifesten, per considerar que poden perjudicar greument el funcionament d'aquests:

a) Els edificis: els CEPs de Castelló i Burjassot estan ubicats en locals que són cases no molt grans i antigues, on la manca d'espai impedeix considerar aquests com a centre de reunió d'alguna cosa. Una dada significativa és que per dues vegades consecutives han quedat desertes les contraccions d'obres per a construir un centre a Burjassot, la qual cosa és una prova fefaent de l'ínfim pressupost destinat a aquest fi.

El centre d'Elx fou desnonat per l'Ajuntament —propietari del local—. Les goteres són una de les característiques del d'Alcoi.

b) El mobiliari: la falta de tipificació del mobiliari que ha de tenir un CEP el converteix en centre més pròxim a una aula escolar que a un lloc que, entre altres coses, ha de ser d'encontre de professors.

c) La inflexibilitat: per a la realització d'algunes activitats és necessària la flexibilitat de l'Administració, propiciant que es pugui assistir a alguna de les activitats organitzades que passen obligatòriament per realitzar-se en horari escolar, com per exemple, l'observació conjunta d'una classe pràctica.

2.3. Recomanacions.

Després d'aquesta anàlisi, les recomanacions que aquest CEV pot fer són, en primer lloc, l'agilitació en la resolució dels problemes burocràtics que estan impeding el bon funcionament dels mateixos; en segon lloc, caldrà recomanar que es done una solució als problemes dits anteriorment.

Per altra banda, cal senyalar que cap de les recomanacions que es van fer en l'informe de l'any passat han estat complides, i considerem que segueixen sent vàlides, en conseqüència tornem a repetir:

a) Que es creen més Centres de Professors i per a la seua futura ubica-

ció es tinga en compte el nombre de professors estables que hi treballen.

- b) Que s'augmente el nombre d'assessors per CEP i que es tinga en compte l'especialitat en l'elecció del nous assessors.
- c) Que s'estudie l'oportunitat que alguns CEPs puguin especialitzar-se en alguna àrea determinada.

Per últim, el CEV considera d'interés que s'actue des d'una visió global de la formació del professorat en funció de totes les necessitats del sistema educatiu.

IV. PONÈNCIA SOBRE EDUCACIÓ COMPENSATÒRIA

INTRODUCCIÓ.

Des del punt de vista de política educativa es poden identificar una sèrie de factors extraescolars que condicionen l'alumne (lloc de residència, classe social, família...) i sobre els quals, encara que de manera limitada, pot incidir el sistema educatiu. Això es pretén assolir posant en pràctica el concepte d'educació compensatòria en quant acció educativa «d'igualar desigualtats, d'equilibrar desequilibris entre els alumnes que per raons socioeconòmiques, culturals o simplement físiques o psicològiques es troben en condicions desiguals per afrontar els estudis». (Consell d'Europa. *Educació Compensatòria*. Servei de Publicacions del MEC, pàg. 15.)

A la Comunitat Valenciana, l'Educació Compensatòria s'articula legalment en l'Ordre de 29 d'octubre de 1983, que crea el programa d'acord amb el Reial Decret 1.174/83, de 27 d'abril, i en el Conveni del 14 d'octubre de 1983, subscrit entre el MEC i la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, actualitzat per a l'any 1987, el 3 de novembre de 1986.

El desplegament del Programa va permetre d'aguaitar el risc que es refermara com un sistema educatiu paral·lel, com una tercera via d'escolarització de grups desfavorits. Per a corregir aquest possible risc, mitjançant Resolucions de 15 i 19 de maig de 1986 («DOGV» del 28-5-86), de la Direcció General d'EGB i Ensenyaments Especials, es convoca concurs públic de Projectes Singulars Experimentals en centres d'EGB i en zones rurals. Això implicava la reconsideració del Programa de Compensatòria

d'acord amb els següents plantejaments:

- a) El Programa ha de ser integrat en el sistema ordinari.
- b) Cal evitar la consolidació de grups marginals.
- c) Les activitats que es realitzen dins del Programa han de ser contemplades en plans globals d'actuació a mig i llarg termini, fent així innecessàries les mesures extraordinàries d'actuació puntual.

Concretament, l'atenció a joves de 14-16 anys desescolaritzats, es posava en pràctica:

- Als centres d'FP, adaptant els programes de les matèries instrumentals.
- Als centres d'EGB, dotant-los de mitjans i recursos.

1. CENTRES D'ACCIÓ EDUCATIVA SINGULAR.

A causa de l'existència de determinats Centres que es troben en zones marginades per raons socio-econòmiques, geogràfiques, ètniques o familiars, es crea la figura del Centre d'Acció Educativa Singular (CAES). Refonent les antigues Juntes de Promoció Educativa (la de Protecció de Menors, la de l'Institut Nacional d'Assistència Social, la del Conveni amb l'Apostolat Gitano, la de Suburbis) es crea la Junta de Promoció Educativa per a Centres d'Acció Educativa Singular, amb comissions territorials en cada Servei Territorial d'Educació (Ordre de 15 de maig de 1986, «DOGV» 6-11-86). Els objectius que es proposa aquest organisme són els següents (article 4.1):

- Coordinar tots els recursos que s'utilitzen en aquestes zones on s'ubiquen els CAES, afavorint l'elaboració de plans conjunts d'actuació.
- Escolaritzar adequadament l'alumnat d'aquestes zones, mitjançant:
 - Adaptació de l'escola al medi.
 - Aplicar recursos amb criteris de compensació.
 - Proveir de professorat adient.

La Resolució del 31 de març de 1987 («DOGV» de 30-7-87) estableix els criteris i procediments a seguir per a determinar quins centres seran considerats CAES. Els criteris, en l'apartat primer, són:

- a) Ser enclavats en barris perifèrics o suburbials amb insuficiència de

serveis.

- b) Que la zona presente problemes d'infraestructura i de relacions socials.
- c) Que les famílies tinguin dificultat per assumir la tasca educativa dels fills.
- d) Baix nivell cultural i de qualificació professional.
- e) Alt nivell d'atur.
- f) Alteracions en el procés d'escolarització.
- g) Inadaptacions personals, escolars o familiars.

En base a aquests criteris, el Consell Escolar del Centre o el Consell Escolar Municipal poden sol·licitar que determinat Centre Públic siga declarat CAES, o bé la mateixa Administració Educativa pot declarar-lo d'ofici. En aquest sentit, seria oportú estudiar la possibilitat d'estendre el programa als centres privats que reuneixen els requisits exigits per les normes.

Que un Centre siga declarat CAES (segons la normativa legal establerta: Resolució esmentada anteriorment i la de 29 de juny de 1987), significa:

- a) Replantejar tota l'organització escolar del centre adaptant-la a les característiques de l'alumnat.
- b) Comptar amb els mitjans adients i els recursos addicionals per a dur a terme l'acció compensatòria necessària.
- c) Enmarcar l'activitat escolar del Centre en un pla integral de la zona, comptant amb el suport de coordinació de la Junta de Promoció Educativa.
- d) Atendre necessitats primàries com ara el Menjador, tenint preferència en la distribució de beques i altres ajudes assistencials.
- e) Atenció preferent per part dels Serveis Psicopedagògics Escolars.
- f) Ratio més reduïda que a la resta dels Centres.
- g) Professorat correctament seleccionat, ja que aquests Centres tenen la consideració de difícil compliment.

Dins dels centres declarats CAES mereixen especial consideració els situats en zones rurals (Resolució de 6 de juliol de 1987), així com els que promouen l'adequada escolarització dels alumnes del poble gitano i de les Escoles-Llar.

CURS 86-87

Província	Centres amb projecte Singular	Centres d'acció educativa Singular
ALACANT	41	21
CASTELLÓ	9	19
VALÈNCIA	52	14
TOTAL	102	53

2. CENTRES DE RECURSOS.

Un altre mitjà de què disposa el Programa d'Educació Compensatòria és el Centre de Recursos. Aquests van ser creats per Ordre del 29 d'octubre de 1983, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, amb la principal finalitat d'oferir mitjans i materials didàctics i tecnològics. La reorientació del Programa implica que els Centres de Recursos, sense variar substancialment la seua trajectòria de suport i servei, servisquen de suport als projectes experimentals singulars i als CAES:

Els Centres de Recursos s'ubiquen en les Zones d'Acció Educativa Preferent (ZAEP) on es localitzen CAES, i són declarades en l'Anex I de l'Ordre de Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de 29 d'octubre de 1983. Són els següents:

1. Els Ports y Alt Maestrat (Morella).
2. Alt Palància (Segorbe).
3. Vinaròs.
4. Baladre (Sagunt).
5. 613 habitatges de Burjassot.
6. Malva-rosa (València).
7. Juan de Garay, 25 (València).
8. Pobla del Duc.
9. Tuéjar.
10. Poblat Absorció de Villena.
11. Sant Agustí d'Alacant.
12. Vega Baixa d'Alacant.

3. PROGRAMA PER A L'ANIMACIÓ I PROMOCIÓ DE L'E.P.A.

El programa creat per Decret 7/1985, de 28 de gener, del Consell de la Generalitat Valenciana, estableix per a la consecució dels seus objectius les següents actuacions:

— Planificació i localització de Centres, Cercles i Aules d'Educació Permanent d'Adults, amb diagnòstic previ i inventari de necessitats, en les Zones d'Acció Educativa preferent.

— Coordinació de totes les accions que en matèria d'Educació Permanent d'Adults realitzen les distintes Conselleries i Instituts de la Generalitat Valenciana.

— Foment i exècució de Convenis de col·laboració amb totes aquelles institucions, entitats i empreses públiques o privades que realitzen activitats paral·leles de formació d'adults.

— Realització de cursos per al perfeccionament i l'especialització dels professors que hagen de regentar les Aules d'Educació Permanent d'Adults.

— Adaptar els Ensenyaments Mínims i les Orientacions Pedagògiques vigents, mitjançant els assaigs i les experimentacions escaients a les condicions socio-econòmiques i culturals de la Comunitat Valenciana, a fi de disposar per als adults d'un currículum flexible, polivalent i formatiu.

— Inclusió de l'ensenyament del valencià en els programes d'Educació Permanent d'Adults, segons que disposa l'article 21 de la Llei de la Generalitat Valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià.

Segons les necessitats estudiades, s'han ampliat les actuacions amb professorat públic a 13 noves localitats i s'ha completat la plantilla de professors en 18 centres i cercles d'educació d'adults. Les dades globals, a hores d'ara són:

CURS	PROFESSORAT			ALUMNES				
	Cons.	Dipu.	Ajun.	Alfb.	Neol.	2 C.	3 C.	TOTAL
84/85	96	31	319	422	707	3.438	10.925	15.420
85/86	137	38	394	731	1.042	4.525	15.463	22.276
86/87	191	38	532	1.487	1.502	4.265	15.792	22.951
87/88	231	38	*	—	—	—	—	—

(*). Sense dades en el moment actual.

Subvencions als Ajuntaments i a les Entitats Col·laboradores. Dades Globals.

ANY	Núm. ajuntaments subvencionats	Núm. entitats col·lab. subvencionades	Total subvencions
1984	8	10	2.640.000,-
1985	122	13	68.319.910,-
1986	165	18	75.978.000,-

Les subvencions de 1987 estan pendents de resolució en el moment actual:

La coordinació d'accions en matèria d'Educació d'Adults es realitza a nivell de cada projecte en l'àmbit municipal o del barri. Per a la posada en marxa de cada programa s'estudien els recursos i les necessitats del lloc i es pren contacte per al disseny d'accions comunes amb cadascuna de les institucions que estan actuant en aquest moment. La coordinació no s'estableix per models únics d'actuació, a causa de la diversitat de situacions. No obstant això, s'estableixen fórmules globals de coordinació mitjançant uns contactes periòdics amb els responsables dels projectes d'Educació d'Adults de les Diputacions Provincials i amb unes reunions d'àmbit comarcal amb els Ajuntaments inclosos en el Programa.

En el darrer curs s'ha treballat per a l'elaboració de convenis:

— Les Forces Armades, per al desplegament de l'educació d'adults dins del servei militar.

— Amb les Institucions Penitenciàries, per al desplegament de projectes d'educació d'adults dins de les presons de la Comunitat Valenciana. A hores d'ara hi ha professors públics prestant serveis en totes les presons i s'han inclòs els professors dependents de Justícia en totes les reunions, les jornades i els cursos de perfeccionament que s'han desplegat.

— Amb Direccions Provincials de Trànsit, per a la firma d'un conveni d'alfabetització dels analfabets que volen obtenir el carnet de conduir.

— Amb el CENEBAD per a l'establiment de l'educació d'adults a distància a la Comunitat Valenciana.

4. PLA DE PERFECCIONAMENT D'EDUCADORS D'ADULTS.

Durant el curs 86/87 s'ha desplegat un Pla Experimental de perfeccio-

nament d'educadors d'adults.

Els objectius de caràcter immediat que es pretenien aconseguir són els següents:

—Iniciar un procés de reciclatge i perfeccionament específic del sector d'EPA, des de la perspectiva de la renovació o innovació pedagògica.

—Engegar els mecanismes perquè el procés es complexa, estimulant la creació de grups de treball, de seminaris, d'intercanvi d'informació i d'experiències, per tal de portar a terme projectes i investigacions de distinta mena i donar eixida a la producció de materials didàctics.

—Crear una xarxa de formació d'educadors d'adults, que responga a les demandes d'aquest i done suport a les iniciatives professionals sorgides de l'experiència diària.

L'estructuració i desplegament del Pla comprenia tres fases.

En la 1.^a fase, que denominem d'«informació», s'introdueix una informació al voltant d'un tema que designa el curs. En la 2.^a fase, que denominem d'«elaboració del projecte», el grup d'educadors participants elabora un projecte per a la realització d'una investigació, l'experimentació, la producció de materials, la constitució d'un seminari permanent o amb qualsevol finalitat que propose el grup. En la 3.^a fase, de «realització i avaluació del projecte», es posa en pràctica el projecte dissenyat.

L'elecció dels temes ofertats no és gratuïta sinó que és el resultat dels interessos manifestats pels educadors i dels mateixos que emanen del disseny del Programa d'EPA. Per tant, per la necessitat de seleccionar i prioritzar certes qüestions, es plantegen els cursos sobre didàctiques, animació, expressió oral i narrativa, mitjans de comunicació, etc.

Aquest pla es complementa amb un Programa d'Autoformació dels educadors dissenyat en col·laboració amb la Universitat Popular de València.

Aquestes accions es complementen amb:

— Seminaris permanents per comarques.

— Jornades i trobades de treball del professorat.

— Cursos de més llarga durada sobre temes d'interès prioritari.

Durant el curs 85/86 es va confeccionar el document de bases per a l'elaboració d'un nou disseny curricular per a l'educació d'adults a la Comunitat Valenciana. Aquest document fou sotmés al treball de discussió i comentari per part de tots els projectes d'educació d'adults durant el curs 86/87 al final del qual, amb el document i les conclusions obtingudes, s'elaborà un projecte d'experimentació que s'ha posat en marxa en sis centres, actualment.

El nou document de disseny curricular per a l'educació d'adults inclou ja com un element més l'ensenyament del valencià. En aquest moment es desplega l'ensenyament del valencià tant en els cursos dirigits a l'obtenció del títol de Graduat Escolar per a adults com en les activitats no formals de tots els projectes d'educació d'adults.

Per al curs 87/88 s'ha posat en marxa un Segon Pla de Perfeccionament que inclou:

- Un curs inicial per als nous educadors que es va realitzar en setembre.
- Un programa de curs, de seminaris, de trobades, organitzat segons les propostes dels mateixos educadors mitjançant els seus treballs de coordinació per zones comarcals.
- Cursos de més llarga durada al voltant d'algun tema d'interés.

5. SPES.

Introducció.

Definits com equips tècnics de composició multiprofessional i d'acció interdisciplinària en els nivells de l'Ensenyament no universitari, tenen com a finalitat prevenir i modificar les condicions que generen la inadaptació i el fracàs dels alumnes, facilitant els processos d'aprenentatge i d'integració social, i coordinant l'acció educativa família-escola.

Com a element vertebrador de la diversitat i amplitud de les tasques que el Decret 136/84 atribueix se senyalen els següents principis generals d'intervenció:

- Globalització dels processos.
- Funcionalitat i sistematicitat de les actuacions.
- Treball dels equips amb coordinació i sectorització dels serveis.
- Intervenció psicopedagògica mitjançant el tutor.

Els SPEs elaboren un Pla anual d'activitats tant per als Serveis de Zona com per als Gabinetes Homologats o autoritzats. En aquesta planificació participen els inspectors del Programa, els directors i el personal dels equips. Hi ha una Comissió de Coordinació General presidida pel Director General, de la qual formen part els Caps de Servei, els Inspectors de Programa, i els representants dels SPEs i dels Gabinetes. Aquesta Comissió és la que aprova i dona forma definitiva al programa.

5.1. Organització y sectorització dels Serveis.

La xarxa dels Serveis Psicopedagògics Escolars s'estructura a un doble nivell:

a) **Serveis Psicopedagògics Públics Escolars de Zona:** són 18 equips amb 85 psicòlegs, pedagogs i assistents socials, finançats per la Conselleria i distribuïts per les Comarques de la Comunitat Valenciana.

b) **Gabinets Municipals Homologats i Autoritzats,** finançats pels Ajuntaments i subvencionats per la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència i per les Diputacions provincials.

a) SERVEIS PSÍCOPELAGÒGICS PÚBLICS: SECTORITZACIÓ.

Per a la distribució dels equips s'han basat en criteris quantitius i funcionals.

Hi ha altres criteris qualitius que es detallen a continuació:

— Utilització de les demarcacions ja establertes: comarques naturals, àrees metropolitanes i districtes de les grans ciutats.

— Consideració de les mancomunitats, les carreteres i les comunicacions, la població nucli per raons de mercat, serveis, etc.

— Els recursos educatius que hi ha en la zona, especialment els Gabinets homologats i autoritzats.

— La demografia, sobretot en les zones rurals de població escassa i dispersa, on abunden les escoles unitàries que comporten desplaçaments llargs.

— L'interés i la visió que tenen els ajuntaments en relació a la funció que ha de desplegar el SPE i la disponibilitat d'aquest a l'hora de facilitar-los la infraestructura i de col·laborar amb ells institucionalment.

b) DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL ACTUAL.

A continuació es detallen els equips que componen l'actual plantilla dels SPEs per Serveis Territorials.

Província	SPEs servei territorial	SPEs municipals	
		Homologats	Autoritzats
ALACANT	7	18	8
CASTELLÓ	4	1	9
VALÈNCIA	8	57	52
TOTAL	19	76	69

5.2 Activitats realitzades.

a) REFERIDES ALS ALUMNES.

Sense oblidar que la part més important de l'actuació es realitza en col·laboració estreta amb el professor tutor, les activitats són:

- Detecció precoç dels problemes que afecten al desenvolupament global dels alumnes i de les seues necessitats educatives. Detecció dels alumnes amb dificultats en l'aprenentatge i en els processos d'adaptació i de les causes que les originen.

- Diagnòstic i valoració multidisciplinar i interdisciplinar de les necessitats educatives dels alumnes.

- Elaboració de programes de desenvolupament individual (PDI) adequats a les necessitats dels alumnes, tot i col·laborant amb el professor en la seua aplicació i desplegament.

- Tractaments: aplicació del PDI mitjançant el tutor i intervencions especialitzades.

- Seguiment i avaluació sistemàtica del Programa de Desenrotllament Individual.

- Orientació escolar com un procés continuat, no restringit a actuacions singulars.

b) REFERIDES AL PROFESSORAT.

El professorat és l'eix vertebrador de l'acció dels equips respecte dels alumnes i de la millora qualitativa de l'ensenyament; cal, doncs, facilitar:

- Orientacions per al desplegament del disseny curricular: assessorament en matèria de programació-avaluació i estratègies metodològiques que faciliten els processos d'ensenyament-aprenentatge.

- Assessorament al professor tutor en l'acció orientadora personal i

escolar i en l'acció mitjancera amb la família.

- Participació en reunions de coordinació amb els nivells i cicles.
- Coordinació i col·laboració amb el professor d'Educació Especial.

c) REFERIDES A LA FAMÍLIA.

El conjunt dels professionals que intervenen en el procés educatiu, hauran de garantir:

- L'orientació a les famílies per a evitar les causes que generen els processos de desenrotllament i adaptació personal, escolar i social. Assistència, atenció i orientació a les famílies d'alumnes amb necessitats educatives especials.

- Promoció i participació d'activitats formatives dirigides a les famílies d'alumnes a través d'escoles de pares, xarrades, conferències i altres activitats d'interès.

d) REFERIDES ALS CENTRES:

1. Participació en els Departaments, especialment en els d'Orientació i Innovació Educatives, com a articuladors del canvi institucional educatiu, col·laborant en el desenrotllament i l'aplicació de les activitats que en són pròpies, i entès per al conjunt del Centre, no referit només a un sector i/o nivell.

2. En Centres ordinaris acollits al Pla experimental d'Integració Educativa.

- Determinació de l'alumnat a integrar en l'experiència d'acord amb el tipus de minusvàlues que integra el Centre.

- Avaluació diagnòstica funcional i pluridimensional dels alumnes deficients.

- Elaboració del PDI amb el professor tutor, professor d'Educació Especial i família.

- Seguiment dels programes.

- Confecció i selecció de materials específics.

- Orientació tècnico-pedagògica als Claustres.

- Avaluació de l'experiència.

- Participació en el Departament d'Orientació i Innovació Educativa en desenrotllament i aplicació de les funcions que té establertes.

3. Centres públics amb alumnes que presenten necessitats educatives especials i que no disposen encara de recursos d'Educació Especial.

- Valoració multidisciplinar dels alumnes.

- Elaboració del PDI.
 - Orientació al professor tutor.
 - Assessorament als pares.
4. Centres amb unitats d'Educació Especial.
- Diagnòstic funcional dels alumnes.
 - PDI elaborat juntament amb el professor tutor, el professor d'Educació Especial i els pares. Seguiment.
 - Assistència i assessorament a les reunions de coordinació quinzenal de la localitat o zona.
5. Centres d'Educació Especial sense SPE.
- Diagnòstic funcional dels alumnes.
 - PDI elaborat juntament amb els professionals i els pares. Seguiment.
 - Orientació tècnico-pedagògica.
 - Promoció de la integració en Centres ordinaris.
 - Tractaments individualitzats.
6. Centres d'Acció Educativa Singular.
- Col·laboració amb el Claustre de professors en l'organització i la planificació de les activitats educatives.
 - Establir plans d'estimulació per als alumnes amb la col·laboració dels professors i dels pares.
 - Tasques de coordinació i col·laboració amb altres institucions socials.
7. Escoles infantils.
- Assessorament als equips educatius per a la implantació del model institucional educatiu.
 - Assessorament als pares.
 - Valoració i adaptació del PDI dels alumnes integrats.
- e) REFERIDES A LA ZONA.
- Col·laborar en l'aplicació i desenrotllament dels plans institucionals.
 - Realitzar informes de necessitats d'Educació Especial.

5.3. Avaluació del funcionament dels SPEs.

1. Avaluació de la incidència dels SPEs.

El Decret de creació dels SPEs, en l'article primer, diu textualment: «Es

creen en la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència els Serveis Psicopedagògics Escolars, com a equips tècnics de composició multiprofessional i acció interdisciplinària en tots els nivells i les modalitats d'ensenyaments no universitaris, per tal de prevenir, detectar, valorar i donar respostes a les necessitats i deficiències sòcio-educatives a la zona escolar d'actuació, col·laborant en el desenvolupament integral dels alumnes, facilitant el procés d'aprenentatge i integració social, coordinant l'actuació educativa família-escola i promovent, en definitiva, la millora qualitativa de l'ensenyament».

Segons el Pla d'Activitats referit anteriorment, els SPEs són uns elements de suport i de canvi per a l'escola.

La seua avaluació, però, és difícil a causa de la diversitat de variables que entren en joc en la millora qualitativa de l'escola i a causa de la dificultat de trobar criteris directes de referència a l'hora d'establir l'avaluació. Tan sols podem avaluar aquesta incidència per mitjans indirectes, com poden ser els indicadors socials i tècnics d'aquesta millora.

2. Avaluació del personal dels SPEs.

L'avaluació del personal dels SPEs és possible realitzar-la utilitzant com a criteri el grau de compliment del Pla d'Activitats i l'eficàcia demostrada dels diferents models d'intervenció.

Aquesta avaluació és competència de la Inspecció Educativa i té tres moments:

— Els Inspectors Educatius de Circumscripció avaluen el treball dels SPEs.

— Els Inspectors Coordinadors del Programa eleven la proposta de revocació de la comissió de serveis.

— La Comissió Territorial de la Inspecció Educativa valora les Memòries dels equips i els informes dels Inspectors i proposa la renovació o revocació de la comissió de serveis.

3. Valoració.

Les demandes dels centres pel que fa als SPEs són nombroses y aquests no les poden assolir totalment ara per ara perquè no són al complet. Per tant, no es pot avaluar l'eficàcia dels equips a partir del grau de compliment.

5.4. Perfeccionament.

La formació permanent dels SPEs s'articula a un doble nivell:

— Nivell inicial: la Direcció General d'Ordenació i Innovació Edu-

cativa organitza unes jornades sobre temes relacionats amb els objectius i les funcions dels SPEs. Aquestes jornades es dirigeixen als psicopedagogs que s'incorporen de nou als SPEs després d'haver estat seleccionats.

— Nivell continuat: La formació permanent del personal dels SPE, a més a més, s'ha d'articular com una tasca continuada mitjançant els Centres de Professors o a través de la Universitat, en forma de seminaris permanents sobre tècniques i recursos actualitzats.

5.5. Recomanacions.

1. Durant aquest any s'ha fet un gran esforç per part de l'Administració per a evitar que la Compensatòria es constitueixi com a sistema paral·lel. Al mateix temps s'han declarat nombrosos col·legis com a Centres d'Acció Educativa Singular. Caldria possibilitar la formació d'equips homogenis de professors que lliurement es comprometen a treballar en aquests col·legis, considerats «de difícil compliment».

Així mateix, es reitera la necessitat de convocatòria de concursos de trasllat específics per a professors en compensatòria.

2. Caldria dinamitzar el funcionament dels Centres de Recursos i determinar amb precisió el seu status, principalment en la seua relació amb els CEPS, perquè així puguin complir la seua funció de ser centres de suport material, didàctic i tecnològic.

3. Caldria fer un esforç per part de l'Administració per a complir en els CAES la normativa creada.

4. Considerem que abans de parlar d'Educació Compensatòria caldria tractar d'Escoles que compleixen una funció compensadora. Haurien de reunir les següents condicions:

— Sensibilització del professorat cap a la problemàtica de la marginació.

— Formació adient i obligatòria del professorat, i garantia sota determinades condicions a la permanència del professorat.

— Programes adaptats al medi.

— Disminució del nombre d'alumnes per aula.

— Major pressupost per a despeses de funcionament que permeti un ensenyament totalment gratuït.

— Beques de menjador per a tots els que en necessiten.

— Instal·lacions esportives, de laboratori, tallers, biblioteca, etc.

— Professors de taller i d'Educació Física.

- Professors de suport per a compensar tot tipus de diferències.
- Per altra banda, el CEV recomana que els joves menors de 16 anys que amb caràcter excepcional s'integren en EPA ho facen en compensatòria.

V. PONÈNCIA SOBRE ATENCIÓ EDUCATIVA DELS ALUMNES AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS

INTRODUCCIÓ

Segons un informe del Servei d'Educació Especial de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa, «en l'actualitat assistim, a la Comunitat Valenciana, a un canvi profund en la concepció de l'Educació Especial. Aquesta concepció sustenta un projecte d'educació individualitzada, normalitzadora i integradora, front al concepte tradicional d'Educació Especial com a sistema paral·lel al marge de l'educació general».

Així, doncs, cal parlar d'atenció educativa als alumnes amb necessitats educatives especials que s'avaluen i s'incardinen en el procés d'ensenyament-aprenentatge i no fora d'aquest.

A la Comunitat València, l'acció integradora es desplega en diferents graus que inclouen des de la impartida en centres específics fins a la integració que s'estableix als centres ordinaris d'EGB i Formació Professional. Aquest enfocament tendeix a abolir les distincions entre escolars «normals» i «especials» traçant un contínuum pel que fa a la necessitat de suports educatius dins dels quals poden ser situats els xiquets quant a l'extensió, aprofundiment i durada de l'atenció especial.

1. ATENCIÓ EDUCATIVA EN CENTRES ORDINARIS.

1.1. Centres d'integració amb caràcter experimental.

La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana ha anat publicant, durant els cursos 85/86 i 86/87, convocatòries per als centres que volien participar en la integració educativa d'alumnes amb necessitats educatives especials. En el curs 1986-87, hi ha 21 centres en el projecte d'integració escolar d'educació especial que atenen un total de 262 alumnes.

El Servei d'Educació Especial valora aquest projecte tot i observant efectes contraris: positius pel que fa a l'elevat nombre de peticions de centres per a acollir-se al pla; i negatius, atés que es detecta una resistència, en centres ordinaris, a escolaritzar xiquets amb problemes greus.

1.2. Centres ordinaris amb unitats específiques d'educació especial.

El nombre total d'unitats específiques d'educació especial en centres ordinaris és de 23 a la Comunitat Valenciana. Aquestes unitats es divideixen per províncies i deficiències d'aquesta manera:

PROVÍNCIA	Transtorns d'audició	PCI	Autistes	Psíquiques
ALACANT	4	2	2	3
CASTELLÓ	1	—	—	—
VALÈNCIA	10	—	—	1

1.3. Centres ordinaris amb unitats d'educació especial o de suport.

El nombre d'unitats d'Educació Especial en els centres ordinaris de la Comunitat Valenciana és de 640, els quals atenen una població de 19.499 alumnes. La següent taula reflecteix en detall la població escolar que s'ha atès en les unitats d'Educació Especial en centres ordinaris:

**POBLACIÓ ESCOLAR ATESA EN UNITATS DE CENTRES
ORDINARIS (PÚBLICS I CONCERTATS)**

Deficiències	Alacant	Castelló	València	Total
Normals	1.620	650	5.238	7.508
Limits	1.835	581	4.627	7.043
Lleugeres.	712	223	1.470	2.405
Moders.	188	49	389	626
Severs	—	—	—	—
Profunds	—	—	—	—
Cecs	6	1	2	9
Ambliop.	9	2	54	65
Sords	64	9	74	147
Hipoac.	104	17	188	309
D. Motric.	130	19	299	448
P. Person	130	92	717	939
Autistes	—	—	—	—
TOTAL	4.798	1.643	13.058	19.499

2. ATENCIÓ EDUCATIVA EN CENTRES ESPECÍFICS.

Als Centres Específics d'Educació Especial s'escolaritzen aquells alumnes que, per les seues especials característiques, no poden ser atesos en el sistema ordinari a causa de la gravetat dels seus dèficits i els tractaments que requereixen per a la rehabilitació.

La infraestructura que té el sector en aquest apartat és la següent:

Província	Centre	Unitats d'EGB	Unitats d'F.P. d'A.T.
ALACANT	15	86	15
CASTELLÓ	8	37	2
VALÈNCIA	33	195	30
TOTAL	56	318	47

3. SERVEIS ITINERANTS.

S'han creat per garantir l'atenció educativa als alumnes amb necessitats que estan escolaritzats en règim d'integració. Atenen fonamentalment alumnat amb dèficit sensorial de visió o d'audició.

4. SERVEIS ESPECÍFICS.

S'inclou en aquest apartat el conjunt de Serveis existents per a donar la resposta educativa necessària als alumnes que per les seues especials circumstàncies no assisteixen de manera ordinària als centres del sistema escolar.

Durant aquest curs s'inicià el Programa d'atenció hospitalària experimentalment a la ciutat de València i en dos centres hospitalaris. La intenció del Servei d'Educació és d'estendre el Programa progressivament a tots els centres de la Comunitat Valenciana.

5. EL PERSONAL PER A L'EDUCACIÓ ESPECIAL.

La creixent integració educativa en centres ordinaris d'alumnes amb dèficits greus —no intel·lectuals— eleva la demanda de recursos complementaris que abasten des dels estrictament estructurals —barreres arquitectòniques, equipament, etcètera— fins als personals —dotació d'educadors i altres professionals.

Els Centres Específics encara no compten amb recursos suficients per a tots els serveis. La reconversió a què es veuen sotmesos escolaritzant alumnes greument afectats —no deambulació, no control d'esfínter, no autonomia personal— suposa un increment de personal complementari, sobretot Educadors, Logopedes i Fisioterapeutes.

Des de la perspectiva de preparació potencial, i si s'analitza la formació inicial del professorat que exerceix en Unitats d'Educació Especial del sistema ordinari en aquest curs, s'hi observa que el 30%, aproximadament, no té titulació d'educació especial (tot i que aquest percentatge suposa una millora de la situació en relació al curs passat, que n'era un 50%).

Les dades anteriors no indiquen manca d'especialistes —ja que el nombre d'especialistes és major que el nombre d'unitats—, sinó que són factors d'ubicació de places, condicions de treball, no determinació de des-

tinació per especialitats, etcétera.

Pel que fa a l'especialització de logopedes, s'hi observa una situació semblant. El nombre de professors titulats en logopèdia és major que el de llocs de treball. No obstant això, el tipus de servei —itinerant o centre específic— i l'opcionalitat de destinació, fan que les places ofertades no siguin ocupades per especialistes, la qual cosa comporta un deteriorament de la qualitat del servei.

6. POBLACIÓ ESCOLAR AMB NECESSITATS ESPECIALS.

Partint de criteris que han estat acceptats per organismes internacionals, el Servei d'Educació Especial considera que el 0,8 d'infants necessiten educació especial permanent en grup reduït, el 2% educació especial permanent i el 20% educació especial temporal, que poden cobrir-se en l'aula ordinària a través del professor-tutor i amb assessorament psicopedagògic.

Aplicats aquests percentatges a la Comunitat Valenciana sobre una població de Pre-escolar i EGB de 685.805 alumnes, s'obtenen les següents dades:

A.	Sense necessitat d'Educació Especial	77%
		507.279
B.	Amb necessitat temporal d'E. E.	20%
		131.761
C.	Amb necessitat permanent d'E. E.	2%
		13.176
D.	Amb necessitat d'E. E. permanent i atenció en grup reduït	0,8%
		5.270

CONCLUSIONS:

Establint com a referència els mòduls 1/7 per a la població que hi ha en l'apartat D i 1/10-12 per a la del C, s'hi observa un dèficit significatiu d'atenció a la població específica.

Fa falta, per tant, d'ampliar recursos per a garantir una completa atenció educativa a la població amb necessitats especials, tant permanents com transitòries.

RECOMANACIONS:

— La dotació de mitjans als centres ordinaris per a poder atendre els alumnes en el seu medi natural.

— Coordinació i integració dels centres atesos per la Conselleria de Treball.

— L'adequació de la provisió de llocs de treball a l'especificitat de la tasca, així com a la formació continuada del professorat.

— L'avaluació objectiva del pla experimental d'integració per a, segons els seus resultats, poder-lo generalitzar.

7. ANEXOS.

ANEX I

PROBLACIÓ ESCOLAR ATESA EN UNITATS I CENTRES ESPECÍFICS D'EDUCACIÓ ESPECIAL. (PÚBLICS I CONCERTATS)

Deficiències	Alacant	Castelló	València	Total
Normals	—	—	—	—
Límits	77	24	74	175
Lleugeres.	223	86	594	903
Moders.	458	131	802	1.391
Severs	96	71	455	622
Profunds	11	29	83	123
Cecs	61	7	7	75
Ambliop.	95	0	28	123
Sords	3	5	238	246
Hipoac.	2	24	10	36
D. Motric.	100	57	133	290
P. Person	27	19	180	226
Autistes	24	16	41	81
TOTAL	1.177	469	2.645	4.291

ANEX II

UNITATS EN CENTRES ESPECÍFICS D'EDUCACIÓ ESPECIAL:

Província	D'educació especial	De form. professional
ALACANT	86	15
CASTELLÓ	37	—
VALÈNCIA	195	30
TOTAL	318	45

Província	Psíquics	P.C.I.	Autistes	Hipoacústics	Suport	TOTAL
ALACANT	3	2	2	4	239	250
CASTELLÓ	—	—	—	1	87	88
VALÈNCIA	1	—	—	10	314	325
TOTAL	4	2	2	15	640	663

ANEX III

PLANTILLA DE PERSONAL D'EDUCACIÓ ESPECIAL

	C.E.E.E.	C. Ord.	SPE	TOTAL
EDUCADORS	79	8		87
PROFESSORS E.E.	318	663		
LOGOPEDES	27	3	11	
FISIOTERAPEUTES	20			20
AD. TALLER	37			37
PSICOPEDAGOGS	9		75	
METGES	2		1	

ANEX IV

ESPECIALITZACIÓ DEL PROFESSORAT D'EDUCACIÓ
ESPECIAL EN UNITATS DE CENTRES ORDINARIS

PROVÍNCIES	Pedagogia Terapèutic	Llicenciat Educ. Espe.	Professor EGB	TOTAL
ALACANT	142	36	72	249
CASTELLÓ	53	16	19	88
VALÈNCIA	109	93	99	301
TOTAL	304 47,64%	144 22,57%	190 29,78%	638 100%

VI. PONÈNCIA SOBRE AJUDES ALS ALUMNES.

INTRODUCCIÓ.

El CEV es va proposar, en compliment de l'esquema inicial aprovat, estudiar el tema dels alumnes globalment, no havent pogut disposar d'informació sobre temes tan rellevants com el rendiment, promoció i abandonament del sistema, per la qual cosa s'ha limitat als aspectes parcials que es recullen sota l'epígraf de «Ajudes als alumnes».

1. Programes d'extensió educativa destinats als alumnes.

Aquesta extensió es realitza mitjançant programes i campanyes para-curriculars que tenen com a finalitat dinamitzar i millorar qualitativament el procés habitual d'aprenentatge en l'aula. Suposen una oferta diversificada pel que fa a les activitats, però amb un propòsit integrador dels aspectes individuals i socials de la personalitat dels alumnes, en relació al medi; així, es subratlla el coneixement i la integració en l'entorn més immediat i la utilització de la llengua pròpia.

Els programes d'extensió educativa es realitzen des de l'any 1986 i s'han incrementat considerablement tant en el nombre de centres públics i concertats als quals van adreçats com en el nombre d'alumnes que hi participen. En la remodelació orgànica de la Conselleria d'agost de 1987, apareix un servei especialment dedicat a ells.

Hi ha que destacar que gran part de les activitats s'han realitzat en coordinació amb institucions competents en cada tema. (Tràfic, Policia, Audiència, etc.), i altres Conselleries.

També s'han elaborat materials de treball com «Europa a l'Escola» i diferents «Celebracions» que en número de 10.000 exemplars, s'han editat per als nivells d'EGB, EE.MM. i EPA. Hi ha hagut un programa de foment del lector amb ajudes a biblioteques de 44 centres.

1. 1. Recomanacions.

1. Que es realitze una avaluació dels programes d'Escoles de Viatges i d'Extensió Educativa.
2. Que l'oferta s'amplie a tots els centres que ho desitgen.
3. Que s'incorpore al Pla d'Activitats dels centres.

1. 2. Relació dels programes d'alumnes. Any 1987.

	Alacant	Castelló	València	Comunitat	Increment respecte a l'any 86
1. Tallers de Música Popular					
Centres/localitats	18	32	41	91	24
Professors	35	34	36	105	19
2. Educació Ambiental					
Alumnes	127	2.651	2.172	4.455	1.680
Professors	6	132	80	218	138
Centres	2	22	20	44	19
Estades Setmana	1	—	5	6	5
Itineraris	2	48	28	78	63
3. Educació Vial					
Alumnes	6.500	9.000	5.950	21.450	16.850
Professors	110	180	160	450	335
Centres	25	40	35	100	70
4. Policia i Escola					
Alumnes	2.400	1.800	4.100	8.300	5.900
Professors	58	34	123	215	146
Centres	40	15	65	120	89
5. Visites a l'Audiència					
Alumnes	183	53	1.473	1.709	-191 (*)
Professors	10	8	92	110	38
Centres	5	2	46	53	-10 (**)

	Alacant	Castelló	València	Comunitat	Increment respecte a l'any 1987
6. Granges Escoles					
Alumnes	584	240	364	1.188	332
Professors	14	6	10	30	4
Centres	7	3	5	15	—

(*) Degut a començar la campanya més tard.

2. ESCOLES VIATGERES.

El programa d'Escoles Viatgeres té un abast estatal i està desenvolupant-se des de 1984, en què començà la fase experimental. El 1987 s'arribà a la firma d'un conveni entre el Ministeri d'Educació i la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Comunitat Valenciana. Aquest programa té com a finalitat la formació dels alumnes en el respecte a la pluralitat lingüística i cultural d'Espanya mitjançant una metodologia activa de treball que permet el coneixement d'àmbits socio-culturals distints als habituals, l'adquisició d'hàbits de treball en equip i la preparació per a la vida social i cultural de manera solidària.

Per a la Comunitat Valenciana el nombre de participants s'estableix en 510 alumnes que cursen els seus estudis en 6é, 7é i 8é d'EGB. Aquests Alumnes recorren les rutes establertes a altres Comunitats Autònomes, i s'organitzen en 30 grups de 17 alumnes, amb un professor acompanyant per cadascun d'ells.

La selecció dels alumnes es fa donant preferència, per raons de política compensatòria, als centres de zones rurals, cinturons suburbials i perifèrics.

En l'any 87, 21 grups d'alumnes de les altres Comunitats autònomes han recorregut la ruta valenciana. Per al seu finançament s'han rebut 1.701.000 pessetes més 10.000 destinades a cada professor acompanyant.

Les ajudes comprenen transport, allotjament i manutenció, així com una pòlissa d'assegurança que subscriu la Conselleria. La durada de les estades és d'una setmana en els mesos d'abril-maig i octubre-novembre.

A la Comunitat Valenciana el programa d'Escoles Viatgeres està inclòs en el d'Educació Ambiental, beneficiant-se de les disponibilitats d'infraestructura i treball teòric i experiència del mateix.

2. 1. Distribució territorial d'ajudes d'Escoles Viatgeres. Curs 87/88.

COMUNITATS AUTÒNOMES	NOMBRE DE GRUPS	NOMBRE D'AJUDES
ANDALUSIA	67	1.139
CANÀRIES	18	306
CATALUNYA	36	612
GALÍCIA	34	578
COMUNITAT VALENCIANA	30	510
PAÍS BASC	21	357
TOTAL	206	2.502

2. 2. Distribució de grups de la Comunitat Valenciana que participen en el programa d'Escoles Viatgeres. Curs 87/88.

RUTA	NOMBRE DE GRUPS
ANDALUSIA	3
CANÀRIES	1
GALÍCIA	2
PAIS BASC	1
SARAGOSSA	2
ASTÚRIES	1
BALEARS	2
CANTÀBRIA	1
TOLEDO	3
SALAMANCA	3
SÒRIA	3
NAVARRA	2
CÀCERES	2
MADRID	2
LA RIOJA	1
TOTAL GRUPS	30
NOMBRE D'ALUMNES	510

3. MENJADORS ESCOLARS.

Els menjadors escolars són un Servei de Suport a l'Educació i estan considerats com serveis complementaris a l'escolarització. S'instal·len en aquells centres públics que compten amb els mitjans adequats i és el Consell Escolar que acorda el seu funcionament i aprova el Pla del Menjador Escolar, determinant les directrius per a la posada en marxa i funcionament.

Els menjadors poden tenir dos tipus d'organitzacions:

- 1) Dirigits i administrats pel professorat dels centres.
- 2) Per concert.

En el primer cas, la gestió pot ser mitjançant contractació de personal de cuina o bé mitjançant contractació amb Empreses d'Alimentació.

La segona modalitat s'estableix en aquells casos en que els Consells Escolars acorden cedir la gestió i administració a entitats o institucions que estan en possessió del suficient reconeixement legal per a desenvolupar aquesta funció (A.P.A., Fundacions Municipals, Patronats, Cooperatives...).

L'entitat concertant ha de presentar al Consell Escolar del Centre el Pla del Menjador i trimestralment ha de donar informació sobre el compliment d'aquest al Consell Escolar del Centre.

Tots els alumnes del centre, de manera voluntària, poden utilitzar el Servei de Menjador Escolar. Quan la demanda és superior per part del Consell Escolar o organisme en què haja delegat, se seguirà l'ordre de prioritats senyalades en la Resolució d'11 d'agost de 1986, de la Conselleria de cultura, Educació i Ciència.

El preu de l'ajuda per a menjadors al llarg del curs 1986-87 ha estat de 200 pessetes per a EGB, 250 pessetes per a Ensenyaments Mitjans i 400 pessetes per a Escoles Llar. El cost de les ajudes ha suposat 681.280.075 pessetes per al conjunt de la Comunitat, augmentant el 10% en el curs 87-88.

CENTRES AMB AJUDA CURS 86-87 I NOMBRE D'AJUDES:

	CENTRES AMB AJUDES	NOMBRE D'AJUDES			TOTAL
		EGB	EE	ESCL	
ALACANT	120	7.354	814	170	8.338
CASTELLÓ	79	2.466	95	191	2.752
VALÈNCIA	185	7.949	1.905	201	10.055
TOTAL COMUNITAT	384	17.769	2.814	564	21.145 (*)

(*) D'aquestes ajudes, 6.600, si fa no fa, són assistencials: 2.600 d'Alacant, 500 de Castelló i 3.500 de València.

En els darrers cursos s'ha produït un augment en el preu i en el nombre d'ajudes, sobretot en les de caràcter assistencial. Aquests increments han estat paral·lels a Alacant i València, mentre que a Castelló s'ha donat una disminució segurament explicada per la tendència a la baixa del nombre d'alumnes transportats; així, mentre que l'increment global per al conjunt de la Comunitat és del 2,32% per al curs 86-87, apareix un 4,5% per Alacant, un 3,2% per a València i un descens de 7 punts per a Castelló.

Resulta previsible el descens d'alumnes transportats amb dret a beca, però es pot preveure un augment de la demanda d'ajuda per motius socio-econòmics, així com l'encariment del preu de la minuta.

RECOMANACIONS.

El CEV estima necessari garantir la qualitat d'aquest servei amb l'augment econòmic correspondent. Sembla imprescindible assolir una eficaç coordinació amb altres Serveis Públics amb la fi d'optimitzar els recursos que n'hi ha i impedir que es duplique la xarxa d'ajudes.

El Consell Escolar Valencià considera també important que es delimiti amb major exactitud el dret a les ajudes de caràcter assistencial i els casos en què els alumnes de nivells no obligatoris tenen dret a aquestes. Considerem que cal millorar el coneixement previ de les demandes que en cada

curs escolar vagen a produir-se amb la fi que els serveis administratius puguem realitzar una correcta planificació, així com que les ajudes cobresquen les necessitats econòmiques reals de la zona.

4. TRANSPORT ESCOLAR.

El transport escolar està regulat pel Decret 77/1984, del Butlletí Oficial de la Generalitat Valenciana, en què es considera com a tal el trasllat d'estudiants des de la seua residència al respectiu centre d'ensenyament, tant urbà com interurbà, establint modalitats, característiques i sistema d'autoritzacions. Els transports escolars que es realitzen als centres públics són planificats a nivell provincial conjuntament pels serveis d'educació i transports amb antel·lació al començament de cada curs escolar.

Per al curs 86-87, el nombre de línies ha estat, per al conjunt de la Comunitat, de 310, de les quals 236 corresponen a EGB i 74 a F.P., el que ha suposat un cost de 643.612.864 pessetes. Cal considerar també les ajudes individuals que es presten als alumnes que estan fora dels recorreguts establerts com a generals i rendibles i que en el curs 86-87 ha costat 32.899.230 pessetes.

PROVÍNCIA	NÚM. DE CENTRES AMB TRANSPORT			NÚM D'ALUMNES TRANSPORTATS		
	F.P.	EGB	TOTAL	F.P.	EGB	TOTAL
ALACANT	18	87	105	1.966	5.978	7.944
CASTELLÓ	3	30	33	260	2.105	2.365
VALÈNCIA	26	86	112	2.179	6.150	8.329
TOTAL	47	203	250	4.405	14.233	18.638

Els costos del transport escolar s'han incrementat en el curs 86-87 en una xifra global del 28,91% per al conjunt de la Comunitat, mentre que Castelló ho ha fet en un 11,71%, València en un 27,78% i Alacant en un 36,04%. Com a factor explicatiu més important es considera l'augment del nombre d'alumnes a F.P. i la posada en funcionament de centres de concertació comarcal que fan necessari el transport. Aquests elements més el previsible allargament del període de l'ensenyament obligatori fan pensar en un increment considerable dels costos per als pròxims cursos.

Des del punt de vista educatiu, i en la perspectiva d'una millora qualitativa d'aquests serveis complementaris, sembla convenient desenvolupar programes sobre higiene alimentària, dietes, etcètera, i, sobretot, d'educació vial destinada als alumnes transportats.

En la convocatòria general d'ajudes a l'estudi corresponent al curs 86-87, s'estableix, a més de les beques de Transport i Menjador, una ajuda per raó de despeses necessàries per al material didàctic d'una quantia de 9.000 pessetes.

5. RECOMANACIONS GLOBALES.

El Consell Escolar·Valencià no ha disposat de dades suficients per a avaluar l'abast i l'evolució de dita ajuda, però considera que cal recomanar una simplificació dels tràmits. Una major agilització en el procés de tramitació perquè no es dilate el cobrament de la quantitat obtinguda, evitant esperar al final de curs per a fer efectiu el cobrament, així com el que l'Administració i els sectors socials que constitueixen la comunitat escolar realitzen campanyes per a millorar el coneixement dels alumnes de les convocatòries.

En tant no s'aconsegueixca la gratuïtat fins els 16 anys, resulta evident la necessitat d'incrementar la quantitat i nombre de beques per a avançar en la política d'igualtat d'oportunitats.

Per últim, estima convenient que s'estudien i planifiquen les rutes amb criteris de màxima rendabilitat i que, paral·lelament, es potencien les ajudes individuals per a aquells alumnes que poden utilitzar un transport ordinari.

El CEV estima la necessitat de coordinar les ajudes prestades pels municipis amb les de l'Administració Autònoma, ja que aquests ofereixen beques de transport, menjador i ajudes a l'estudi. Aquestes ajudes s'estima que deuran ser avaluades en un pròxim informe.

Per un altre costat, estima la necessitat que s'oferisca una informació unificada de totes les ajudes ofertes als alumnes, que deu de ser realitzada per les instàncies administratives més pròximes als alumnes.

VII. PONÈNCIA SOBRE LES REFORMES PLANTEJADES.

INTRODUCCIÓ.

La Reforma del cicle superior d'EGB, iniciada durant el curs 1984, i la Reforma de l'Ensenyament Mitjà continuen sent experimentades al llarg del curs 87-88, malgrat que la presentació per part del Ministeri el mes de juny del «Projecte per a la Reforma de l'Ensenyament», marca una clara inflexió en el procés d'experimentació i suscita un replantejament global que es començarà a realitzar l'últim trimestre de l'any. Ens trobem, doncs, amb dues fases diferents per a l'anàlisi i la valoració. Coincideix també amb la reestructuració orgànica de la Conselleria, adoptant un nou model amb la creació d'una Direcció General d'Ordenació Acadèmica i Innovació Educativa i posant fi a l'estructura horitzontal que separava l'ensenyament d'EGB i l'Ensenyament Mitjà.

1. REFORMA DEL CICLE SUPERIOR D'E.G.B.

El projecte inicial de Reforma del cicle superior d'EGB que s'elaborà un any després del d'Ensenyament Mitjà, patia en línies generals dels mateixos defectes que l'anterior, però a causa de la menor informació que n'ha estat donada, així com el petit nombre de centres que han portat a termini l'experimentació i el fet de no plantejar canvis que afectaren fonamentalment ni l'actual estructura, ni el professorat, el tipus de debat que s'ha produït fins ara ha estat més restringit.

2. LA REFORMA DELS ENSENYAMENTS MITJANS.

El projecte inicial de la Reforma dels Ensenyaments Mitjans començà a experimentar-se a la Comunitat Valenciana simultàniament amb el M.E.C. En el curs 83-84, s'inicià l'experimentació en 5 centres i s'amplià fins a 27 centres per al curs 86-87. Aquest pla experimental de secundària està dividit en dos graus: 1r. cicle Batxillerat General (14-16 anys), i 2n. cicle Batxillerat Superior (16-18 anys).

En el 1r. cicle s'imparteixen una sèrie d'assignatures obligatòries per a tots els alumnes i es completa l'horari amb una hora de lliure disposició del centre.

De les 6 modalitats de Batxillerat del 2n. cicle, a la Comunitat Valenciana s'han experimentat 4 modalitats en 9 centres.

CURS 86-87

PROVÍNCIA	PROFESSORAT	ALUMNES	CENTRES
ALACANT	181	875	9
CASTELLÓ	52	585	6
VALÈNCIA	227	1.890	12
TOTAL COMUNITAT	460	3.350	27

Al llarg de l'any 1987, es van distribuir 18.500.000 pessetes, segons el nombre de grups d'alumnes dels 1r. i 2n. cicles d'EE.MM., per això tots els centres d'EE.MM., durant aquest període, van rebre entre un mínim de 600.000 i un màxim d'1.400.000 pessetes.

En el curs 87-88 ha continuat l'experimentació del cicle 1r. en 27 centres, amb la incorporació de 9 centres més al 2n cicle, amb la qual cosa un total de 15 centres imparteixen les següents especialitats de Batxillerat:

- Ciències de la Naturalesa: 9 centres.
- Ciències Humanes i Socials: 6 centres.
- Tècnica Industrial: 6 centres.
- Administració i Gestió: 7 centres.
- Lingüística: 3 centres.

Des del curs 85-86, dependent del Servei d'Ordenació Acadèmica de la Direcció General d'Ensenyaments Mitjans, es va configurar un equip d'assessors per matèries que es dedicà fonamentalment a la coordinació i seguiment dels centres experimentals i a l'elaboració de material de suport per al professorat que porta a termini l'experiència.

La coordinació i el seguiment dels centres experimentals s'ha realitzat mitjançant Seminaris Permanents amb sessions mensuals per al professorat de cada província i Jornades Trimestrals per a l'àmbit de la Comunitat i amb la participació de tot el professorat.

L'anàlisi del funcionament de l'experiència als centres portà al replantejament de les orientacions metodològiques, la reformulació d'objectius generals i específics, així com dels criteris d'avaluació. La tasca central per al curs 86-87 que es proposà fou l'elaboració de dissenys curriculars per matèries que s'ha concretat en la publicació d'una sèrie de «carpetes» publicades i difoses en l'últim trimestre del 87.

En les propostes de disseny curricular figuren:

- Fins i objectius generals de la matèria.
- Fonamentació teòrica.
- Orientacions metodològiques.
- Programació i continguts.
- Criteris d'avaluació.

Com a exemplificació es presenten unes unitats didàctiques amb materials per als alumnes i orientacions i bibliografia per al professor. L'elaboració d'aquestes unitats didàctiques s'ha dut a terme en col·laboració amb professors de centres experimentals i especialistes de la Universitat.

A més de la presentació i discussió d'aquests materials, entre els seminaris permanents s'han organitzat, en col·laboració amb el Servei de Formació del Professorat, unes Jornades monogràfiques d'Història, Llengua i Francés, a les quals han assistit els professors de les matèries respectives dels centres experimentals.

L'avaluació i la tutoria dels alumnes dels centres experimentals han estat objecte de diferents reunions i seminaris amb els coordinadors i tutors dels centres, i s'ha dedicat exclusivament a aquest tema una persona de l'equip d'assessors.

Des del primer trimestre del 87, la Inspecció Educativa, a través de les Coordinadores del Programa d'Innovació i Reforma de les tres províncies, s'ha incorporat a la Reforma realitzant tasques de recollida de dades, visi-

tes a centres i seguiment de normatives específiques per a aquests centres.

Ja en el curs 85-86 es plantejà el problema de la prova d'accés a la Universitat per als alumnes de la Reforma que podrien resultar «penalitzats» en relació als seus companys, ja que haurien de realitzar dues proves, una per a l'obtenció del títol de Batxillerat i una altra per a la Universitat, i es va constituir una Comissió que començà a treballar en un model de prova homologada. Per al curs 86-87, s'elaborà, en col·laboració amb el M.E.C. i la Comunitat Autònoma de Canàries, una prova d'aptitud per a la Universitat adaptada als programes de la Reforma. Per a la seua organització i seguiment s'ha comptat amb la UNED.

En el curs 86-87 han finalitzat els seus estudis de 2n. cycle els alumnes que els van iniciar en el 83-84. Per a aquells que no es dirigeixen cap a la Universitat, han estat elaborats alguns mòduls professionals.

El curs 87-88 s'han començat a impartir:

— «Manteniment de màquina i sistemes automatitzats» per als alumnes que finalitzen el BTI.

—«Tècniques d'administració d'empreses» per als que finalitzen el BAG».

La coordinació dels equips de la Reforma de les distintes Comunitats i del Ministeri es concretà en el curs 86-87 en la creació de diferents comissions d'experts sobre temes de prova homologada, mòduls professionals i estructura i modalitats del Batxillerat del 2n. cycle. Els responsables educatius s'han reunit periòdicament per a analitzar i coordinar el desenvolupament de l'experimentació. Els equips d'assessors han anat avançant en propostes de disseny curricular de cadascuna de les matèries, elaboració de materials de suport, orientacions metodològiques, etcètera. Tanmateix, la presentació per part del MEC del «Projecte per a la Reforma» crea una situació de «impasse» que obliga al replantejament del treball realitzat per la nostra Comunitat en quedar modificats una sèrie de plantejaments estructurals com ara la reformulació de nivells educatius, el nombre dels Batxillerats i la nova anàlisi de la Formació Tècnico-Professional.

3. INTRODUCCIÓ A LA INFORMÀTICA ALS ENSENYAMENTS MITJANS.

L'informe sobre la situació de l'ensenyament a la Comunitat Valenciana, any 1986, analitzà amb deteniment el projecte d'introducció de la informàtica als EE.MM. La informació que disposa el C.E.V. de l'any 1987 no permet una valoració al mateix nivell i es limita a considerar que tan

sols en el cas que es mantinguen les línies d'actuació proposades, el projecte pot ser assumit pel C.E.V.

4. RECOMANACIONS.

El Consell Escolar Valencià considera positiu que, per primera vegada, una proposta de reforma de l'ensenyament s'ha desenvolupat en la recerca del diàleg i l'experimentació.

Aquest plantejament ha mancat del rigor científic i d'investigació que requereix tot procés d'experimentació, descompensant l'esforç personal realitzat amb els resultats obtinguts.

El C.E.V. recomana, no obstant això, que s'avalue el treball d'experimentació realitzat a la Comunitat Valenciana en la Reforma de l'Ensenyament i es redueca i, en el seu cas s'apliquen, les oportunes conclusions. Així mateix, considera necessari de garantir la igualtat d'oportunitats als alumnes de la reforma en les proves de selectivitat.

VIII. PONÈNCIA SOBRE EL VALENCIÀ EN EL SISTEMA EDUCATIU

INTRODUCCIÓ.

Pel que fa a l'ensenyament del valencià, l'any 1987 ha estat marcat pels aspectes següents:

- Acabament del període d'introducció al sistema educatiu una vegada finalitzats els 3 anys previstos en la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.
- Regulació de l'ensenyament en valencià de l'àrea d'experiències a l'EGB.
- Desaparició de la figura de Coordinador i assumpció de les tasques per part de la funció Inspectoral.
- Reorganització del sistema del reciclatge del professorat.
- Aparició de conflictes motivats per alguns sectors contra l'ensenyament en valencià.
- Nova organització de l'organigrama de la Conselleria amb la creació del Servei d'Ensenyament del Valencià dins la Direcció d'Ordinació i Innovació Educativa.

Com es podrà observar, aquests aspectes més remarcables tenen quasi tots la característica de ser de tipus organitzatiu la qual cosa ha suposat que, globalment, l'any 1987 ha estat un any poc rellevant en el que s'ha notat una falta de decisió i acció encaminades a superar etapes. No hi ha que oblidar que la recuperació i normalització del valencià dins del sistema educatiu encara no s'ha aconseguit i qualsevol pas en fals o dilació en el procés és un obstacle més que s'haurà de superar.

La Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià és la que defineix i enmarca quins són els objectius i àmbits en els que s'ha d'actuar per a la normalització del valencià en l'ensenyament, per tant una bona política a seguir serà la de complir els manaments d'aquesta Llei al més prompte. Per això aquest Consell Escolar recomana a l'Administració que desplegue, convenientment, tots els articles de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià que possibiliten, d'una manera progressiva però ràpida, entrar en la dinàmica d'utilitzar el valencià tant com a matèria d'ensenyament com a llengua vehicular d'ensenyament tal i com es preceptua a l'esmentada Llei.

Abans de comentar cadascun dels aspectes més remarcables de l'any 1987 hem d'assenyalar les dificultats que hem trobat per a fer referències estadístiques d'aquest període escolar, atés que, bàsicament, disposàvem de les mateixes dades que les férem servir per a elaborar l'informe de l'any 1986, la qual cosa ens ha motivat que defugim de donar dades.

1. ACABAMENT PERÍODE D'INTRODUCCIÓ.

La Llei d'Ús i Ensenyament, en la Disposició Transitòria Primera, disposa un termini de tres anys per a iniciar totes les accions previstes en la Llei.

El procés seguit per a la implantació del valencià en el sistema educatiu podem qualificar-lo de positiu ja que, d'una manera progressiva, hem arribat des del curs 1983-84 al 1986-87 a la generalització del valencià a tots els sectors educatius no universitaris tenint en compte la diversitat de factors i territoris.

No obstant això, a primeries del curs 1987-88 encara restava per solucionar el problema dels centres d'EBG que no disposaven d'ensenyament del valencià tant en les zones valenciano-parlants com en les castellano-parlants; problema que s'ha resolt, quasi totalment, al llarg del curs.

En aquest aspecte també és preocupant la política d'exempcions seguida en els estudis d'ensenyament secundari. Hem de manifestar, que, el caràcter de no obligatorietat dels ensenyaments secundaris, ha de suposar, per part de l'alumne, la plena acceptació del currículum escolar en la seua totalitat sense fer excepció en cap assignatura, per la qual cosa recomanem a l'Administració major coherència en la concessió d'exempcions.

Com que aquest període d'introducció ja ha quedat conclòs, cal que es dicte nova normativa legal per al futur que dissenye i integre, totalment, el valencià dins dels estudis no universitaris, tant en els aspectes de l'ús de la llengua com el del seu ensenyament.

En el context d'acabament del període d'introducció, cal valorar positivament la creació del Servei d'Ensenyament del Valencià dins la Direcció General d'Ordenació Educativa amb la qual cosa se li dona un caràcter de normalitat administrativa que haurà de contribuir a analitzar, dissenyar i desplegar amb més eficàcia que abans la política de normalització lingüística en l'àmbit de l'ensenyament.

2. L'ÀREA D'EXPERIÈNCIES EN L'EGB.

El Decret 79/1984, de 30 de juliol de 1984, sobre aplicació de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, és la norma que emmarca la proposta del programa d'ensenyament de l'àrea d'experiències en valencià per al Cicle Mitjà.

L'any 1986 es va iniciar el procés que va estar informat pel Consell Escolar Valencià com a molt positiu per les seues consideracions psicopedagògiques i metodològiques.

L'Ordre de 31 de gener de 1987 ha regulat alguns aspectes de l'ensenyament de l'àrea d'experiències situant-lo dins d'una dinàmica de voluntariat.

S'ha de constatar que l'aparició d'aquesta Ordre ha variat el sentit inicial d'ordenació del currículum escolar, en la mesura que difícilment s'aplegarà a un domini de les dues llengües oficials en finalitzar el procés educatiu, si no es garanteix que se n'utilitzen ambdues com a llengües vehiculars d'ensenyament.

El sentit de voluntariat introduït, si bé pot obeir a una flexibilitat en el procés de normalització lingüística del procés curricular, no s'emmarca exactament en l'àmbit d'accions positives que lògicament recomana el procés de recuperació i dignificació del valencià.

Amb els canvis instaurats per la nova Ordre s'han produït anomalies i disfuncions en l'àmbit acadèmic per la complicació organitzativa que supose el que cada alumne trie la seua possibilitat.

Potser que aquest punt siga convenient un estudi comparatiu amb el sistema seguit en les altres Comunitats Autònomes de l'Estat que tenen competències plenes en matèria educativa i també tenen una llengua pròpia distinta del castellà.

En l'aspecte didàctic cal remarcar la necessitat d'augmentar les dotacions de material didàctic adequat als centres que imparteixen l'àrea d'experiències en valencià. No podem oblidar que els objectius d'aquesta àrea son el coneixement del medi a partir de la pròpia experiència, la sistemati-

zació dels coneixements i la recuperació idiomàtica a partir del medi social i natural.

3. L'ENSENYAMENT DEL VALENCIÀ.

L'aplicació i efectivitat de l'article 19 de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià que preveu l'ensenyament en la llengua habitual dels alumnes, encara està molt lluny de ser una realitat.

Cal constatar l'augment de centres, 187, i alumnes, 13.845, que s'han incorporat al procés de realitzar un ensenyament bilingüe tot partint de la seua llengua habitual. No obstant això i malgrat que és un principi pedagògic seguit en molts països, encara no hi ha una suficient potenciació oficial ni per part dels sectors educatius per tal d'incorporar nous centres al projecte d'ensenyament bilingüe.

L'any 1987 ha estat especialment dificultós en aquest àmbit perquè, ha hagut intents de paralització del procés en alguns centres que compten amb el programa educatiu bilingüe partint de la llengua habitual de l'alumne.

Hem de recomanar a l'Administració que dicte les normes escaients per tal de dissenyar una política educativa que, atenent els drets constitucionals i estatutaris, possibilita l'ensenyament de l'alumne en la seua llengua pròpia. Aquesta normativa haurà d'atendre les necessitats de centres, professors, normes concretes de matriculació, material didàctic, etc. És inajornable l'estudi detallat de les ofertes educatives de cada zona per tal de garantir la possibilitat i continuïtat dels estudis en EGB, BUP i FP.

Així mateix, caldrà materialitzar una política de difusió social que possibilita el coneixement, per part dels diferents sectors implicats i de la societat en general, dels avantatges i rendibilitat de tipus educatiu i social que produeix l'ensenyament bilingüe.

4. EL RECICLATGE DEL PROFESSORAT.

Els professors han estat l'element fonamental del procés de normalització del valencià en l'àmbit escolar.

Durant els cursos 83-84 van ser moltíssims (al voltant de 35.000) els qui van realitzar alguns dels diferents nivells de cursos de reciclatge de coneixements del valencià.

Al llarg de l'any s'han impartit 490 cursos als quals han acudit 14.887 professors. Aquests cursos subvencionats per la Conselleria i organitzats per les Universitats de València i Alacant continuen tenint una gran importància.

No obstant això, l'any 1987 s'ha caracteritzat pel començament d'un nou programa de reciclatge que pretén adaptar els objectius a les noves necessitats del sistema educatiu derivades de l'acabament del període transitori d'introducció del valencià.

Cal remarcar com a elements positius d'aquest nou pla de reciclatge els següents punts:

- Atenció als professors de nou ingrés en la funció docent.
- Major importància a la didàctica de la llengua diversificant els cursos de didàctica.
- Configuració del curs de nivell superior com a curs d'especialització.
- Atenció al reciclatge de professors de comarques amb dificultats de seguir els cursos ordinaris. (Cursos d'Estiu).
- Col·laboració amb els CEPS i MRPS.
- Atenció als funcionaris del sistema educatiu amb funció no docent.
- Diferenciació de continguts als professors que han de ser ensenyants de la llengua i als que no han de ser-ho.

5. LA FUNCIO INSPECTORA I L'ASSESSORIA DIDÀCTICA.

Amb l'acabament del període transitori d'introducció del valencià al sistema educatiu i amb el començament de l'activitat de la nova Funció Inspectora, finalitzaren les funcions dels Coordinadors per a l'ensenyament del valencià que eren, bàsicament, les d'orientació, seguiment i suport tècnic dels professors.

Hem d'afirmar que l'atenció rebuda per part dels representants de l'Administració Educativa (Inspectors), en els assumptes relacionats amb el valencià, ha estat globalment menor que en els anys anteriors. S'ha notat una falta d'implicació en l'aplicació de les directrius emanades des de les Direccions Generals.

Cal insistir, novament, que la normalització del valencià a tots els àmbits de la vida escolar és una tasca de tots els estaments implicats, però, sobretot de l'Administració Educativa, la qual cosa pressuposa que no pot obeir a actituds personals.

Per altra banda, s'ha creat la figura d'Assessor Didàctic per l'ensenyament en valencià, però degut a la poca quantitat d'assessors que s'hi dediquen no s'ha evidenciat massa el seu treball. Caldrà dotar millor aquest apartat organitzatiu.

IX. PONÈNCIA SOBRE LA PARTICIPACIÓ SOCIAL EN L'ENSENYAMENT

INTRODUCCIÓ.

La Constitució Espanyola, en el seu article 27.5, vincula el dret a l'educació amb la participació efectiva de tots els sectors afectats en la programació general de l'ensenyament. En l'apartat seté d'aquest mateix article es precisa que «els professors, els pares, i si fa el cas, els alumnes, intervindrán en el control i gestió de tots els centres finançats per l'Administració amb fons públics».

Amb això, no tan sols s'estableix el principi de la participació en la programació de l'ensenyament, sinó que, a més a més, queda precisada la forma d'aquesta en l'àmbit de control i gestió dels centres finançats amb fons públics, atribuint als pares, professors i alumnes un dret a intervenir-hi d'acord amb els termes que la Llei estableix.

Si bé és cert que la Constitució Espanyola deixa a la llibertat de configuració del legislador l'extensió, tant del principi general de participació com la seua especificació d'intervenció en el control i gestió dels centres finançats amb fons públics, interessa ressaltar que amb això es va obrir un ampli camp de possibilitats en l'organització escolar.

1. L'ESTRUCTURA PARTICIPATIVA EN LA LODE.

La Llei Orgànica del Dret a l'Educació va optar per una modalitat par-

ticipativa ampla, tant pel nombre d'òrgans de participació possible, com per les competències atribuïdes als mateixos, desenvolupant el precepte constitucional de la participació social en tres nivells de regulació. Per una banda, creant i regulant directament el Consell Escolar d'Estat i els Consells Escolars de Centre; per una altra, remetent a una llei de les Assembles de les Comunitats Autònomes la creació dels seus respectius Consells Escolars; i un tercer grup, possibilitant als poders públics, en l'exercici de les seues competències, l'establiment de Consells Escolars d'àmbits territorials distints a aquells enunciats.

Pel que fa a la Comunitat Valenciana, és convenient referir, de bell nou, la Llei 11/1984, de 31 de desembre, de la Generalitat Valenciana, per la qual es creen i regulen el Consell Escolar Valencià, els Consells Escolars Territorials i els Consells Escolars Municipals.

El Consell Escolar Valencià, junt amb el Consell Escolar de Catalunya, han estat els únics Consells Escolars Autònoms en funcionament durant l'any 1987. Altres Comunitats Autònomes, com ara Andalusia, Canàries i Galícia tenen la legislació però no han engegat els seus respectius Consells Escolars.

Ens trobem, doncs, davant d'una ampla estructura participativa en l'àrea educativa de difícil comparació amb altres sectors o actuacions de l'Administració.

2. CONSELLS ESCOLARS DE CENTRE.

2.1. Regulació.

Els Consells Escolars de Centre són eixos fonamentals de la participació i del funcionament dels centres docents públics i concertats. La LODE regula en el títol tercer per al cas de centres públics, i en el títol quart per al cas de centres privats.

En ambdós casos els defineix com a «òrgans de govern». Aquesta definició, que expressa la seua naturalesa, indica també que són els subjectes actius en l'àmbit de control i gestió dels centres docents, amb amples facultats de decisió, i com a òrgans reduïts a simples facultats consultives.

Aquesta afirmació es pot verificar amb la lectura de les funcions que la LODE els confereix (articles 42 i 57, respectivament). El nomenament del director, l'admissió d'alumnes, la disciplina en el centre, els pressupostos, la programació general, l'aprovació del reglament de règimen interior, són algunes de les matèries que donen contingut a la naturalesa d'òrgans

de govern dels Consells Escolars de centres públics i concertats, si bé és cert que amb matisos en el grau d'actuació, tenint en compte la necessitat de respectar el contingut essencial del dret de la resta dels membres de la comunitat escolar.

Des de la perspectiva de la participació social els Consells Escolars de centre són un clar exemple de la relació entre l'Estat i la societat, que es tradueix tant en la participació dels ciutadans en l'organització de l'Estat, com en una ordenació de l'Estat d'aquests organismes, fenomen característic de la configuració d'un Estat social i democràtic de dret (article 1r. Constitució Espanyola).

Amb tot això hi ha una voluntat de fer entendre la importància que prenen els Consells Escolars de centres públics i els Consells Escolars de centres concertats, com a part indivisible del sistema escolar que estableix la Llei Orgànica del Dret a l'Educació.

El Decret 12/86, de 10 de febrer del Consell de la Generalitat Valenciana, desplega a nivell autonòmic els Consells Escolars de centres públics en el context del conjunt dels òrgans de govern d'aquests centres. El tractament és exhaustiu i queda complet per les ordres de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de 15 de març i 16 de maig de 1986.

Altrament, els Consells Escolars dels centres concertats, i ensems, els seus òrgans de govern, tan sols són desplegats per l'Ordre de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de 16 de maig de 1986, remetent als titulars dels centres concertats l'adopció de mesures per a l'elecció, constitució dels membres dels Consells Escolars i per la designació de director.

2.2 Valoració.

El compliment, per part dels Consells Escolars de Centre, de les funcions que la LODE els ha encomanat, depèn principalment del comportament i l'atenció que l'Administració Educativa tinga. El Consell Escolar Valencià considera, en aquest punt, que seria important avaluar el funcionament dels Consells Escolars de centre amb la finalitat de corregir possibles disfuncions en aquesta primera etapa de funcionament.

El Consell Escolar Valencià observa, no obstant, constret per les possibles modificacions que poden derivar-se d'aquesta avaluació en el cas dels Consells Escolars dels centres públics, alguns aspectes que condidera d'interés reflectir en aquest Informe. Hi ha, en primer lloc, tota una sèrie de problemes de funcionament ordinari (Extensions que volen constituir el seu propi Consell Escolar, substitucions, absències reiterades de membres,

etcètera), que confirmen la necessitat de potenciar la informació als Consells Escolars, reiterant així tot allò expressat en l'Informe de l'any 1986. D'altra banda, aquesta constatació reforça la proposta d'avaluar el funcionament dels Consells Escolars de Centre, i si fa el cas, introduir les modificacions escaients en la normativa de desenvolupament.

L'anàlisi dels directors de centre nomenats directament per l'Administració ha d'emmarcar-se en la gestió dels centres públics.

Els Consells Escolars dels centres plantegen una altra sèrie de problemes de naturalesa molt diversa, com a òrgans de participació, en replantejar conceptes que en l'actualitat són el suport de l'ordenament jurídic. Així, per exemple: la naturalesa de les decisions dels Consells Escolars, la qual cosa duu tota una sèrie de conseqüències en el procediment de l'exercici dels drets.

En aquest apartat de valoració dels Consells Escolars de centres públics, s'inclouen, per últim, dos punts: la regulació de l'activitat econòmica dels centres docents públics d'Ensenyaments Mitjans (Resolució de 10/2/87), i l'elaboració i l'aprovació d'un nombre important dels Reglaments Interns de cadascun dels Consells Escolars dels centres públics.

Pel que fa als cas dels Consells Escolars dels centres concertats el problema que es planteja és d'una altra mena, com pot deduir-se de les línies anteriors: la seua regulació és insuficient, i en conseqüència el funcionament no és paral·lel al dels centres públics. El manteniment d'aquesta situació trenca, conseqüentment, el sistema establert en la LODE.

En aquest sentit, el Consell Escolar Valencià remarca que la programació general de l'ensenyament requereix el complet i compassat desplegament de les funcions dels òrgans de govern de tots els centres finançats amb fons públics, pel que es considera d'interès profunditzar en la seua regulació i desenvolupament.

3. CONSELL ESCOLAR VALENCIÀ.

3.1. Activitats.

1. PLENS, COMISSIONS PERMANENTS I ALTRES COMISSIONS I PONÈNCIES.

1.A. Plens.

Plens celebrats durant l'any 1987: Total 5.

Ordinaris: 3 i 4 d'abril.
12 de juny.
18 i 19 de desembre.

Extraordinaris: 11 de maig.
20 i 21 de novembre.

Analizant els punts de les ordres del dia del total dels plens ordinaris i extraordinaris, sense incloure els referents a la lectura de l'acta i al torn obert de paraules, els podem classificar de la següent manera:

— Punts tractats referents a qüestions internes:
Total 7.

En aquest apartat s'han inclòs els informes de la senyora Presidenta, la renovació del secretari del Consell Escolar Valencià, l'ampliació dels membres de la Comissió Permanent i les propostes sobre la creació, funcionament i estructuració de les comissions.

— Punts referents a l'Informe sobre la situació de l'ensenyament:
Total 3.

D'aquests tres punts, dos en corresponen a l'Informe de l'any 1986 i un a l'informe de l'any 1987.

— Punts referents a Projectes Normatius: Total 3.

Encara que han estat tres els punts de l'ordre del dia dedicats a aquesta matèria, el Ple ha fet informe sobre 5 projectes normatius: òrgans de govern de l'I.B.A.D. de la Comunitat Valenciana; modalitat de centres públics d'ensenyament secundari; reglament específic i provisional dels Instituts d'Ensenyament Secundari; calendari escolar i Reforma de la Llei 11/84 de Consells Escolars de la Comunitat Valenciana.

— Punts referents a iniciatives dels Consellers:
Total 5.

Aquestes iniciatives han estat proposades: 1 per la Sra. Presidenta; 2 pel STE; una pel representant de l'Administració Local i una altra per l'organització empresarial.

— Punts tractats en Ple: Total 18.

I.B. Comissions Permanents:

7 de gener

13 de febrer
6 de maig
31 d'octubre.

Analitzant els punts de l'ordre del dia tractats en les Comissions Permanents, i excloent, així com en els plens, la lectura de l'acta i el torn obert de paraules, podem establir la següent classificació:

— Punts referits a temes interns.	Total	10.
— Punts referits a l'Informe sobre la situació de l'Ensenyament.	Total	3.
— Punts referits a informes normatius(*)	Total	2.
— Punts referits a iniciatives dels Consellers	Total	6.
	Total punts tractats Total	21.

(*) **Nota.** Els projectes són: Decret Regulador que modifica la composició del Consell Escolar Valencià, i les previsions sobre escolarització i admissió d'alumnes per al curs vinent.

I.C. Altres Comissions i Ponències:

— Comissió de projectes legislatius	7
— Comissió Renovació Pedagògica	1
— Comissió Control y Seguiment	2
— Comissió de Planificació	2
— Ponència «Encontres sobre Consells Escolars»	3

I.D. Altres activitats.

- Encontre amb els Consells Escolars Municipals de Comarca.
- Presència en la Taula Negociadora Conselleria de Cultura, Educació y Ciència y F.A.A.V.E.M.

3.2. Valoració.

El Consell Escolar Valencià no pot més que ser autocrític amb el seu treball al llarg de l'any 1987. De les dades oferides s'observa que les qüestions internes representen en si mateixes un alt percentatge dels temes tractats i això sense considerar que alguns dels projectes es refereixen també parcialment al mateix Consell Escolar Valencià.

Això mateix es manté en les Comissions Permanents, encara que en aquest cas seria més justificat considerant la naturalesa i funcions d'aquest.

Observant el procediment seguit en el tractament dels punts de l'ordre del dia es constata, per exemple, que els informes i projectes normatius,

algunes vegades, han estat emesos per la Comissió Permanent i elevats al Ple; altres vegades ha estat el Ple el que ha emés l'informe sense que haja passat per la Permanent; i altres vegades l'informe emés per la Comissió Permanent ha estat suficient.

Aquesta situació és causada en gran part per la insuficiència d'una reglamentació que definesca les competències de cadascun dels òrgans de funcionament del Consell Escolar Valencià i dels procediments i terminis a seguir.

La insuficiència de reglament no és aliena, tampoc, al desigual funcionament de les Comissions. La Comissió de Projectes Legislatiu és l'única que ha desplegat un treball periòdic i regular, i això gràcies al fet que les seues funcions estan més delimitades en el reglament.

El reglament del C.E.V. és necessari a més a més per a establir les vies de comunicació amb la Conselleria, delimitar l'àmbit d'actuació i regular la seua composició, almenys pel que fa a membres titulars i suplents. En aquest punt, el Decret 61/85, de 13 de maig, del Consell de la Generalitat Valenciana, possibilita als membres de representació ser substituïts per suplents, qüestió que és desenvolupada en l'ordre de 17 de febrer de 1987, article 8. En aquesta es diu que haurà de figurar en la proposta de nomenament «en primer lloc el titular i a continuació dos suplents, com a mínim». Aquesta situació ha provocat, a més de les dificultats administratives de gestió, problemes de continuïtat en la tasca dels consellers.

Pel que fa a la participació dels membres consellers en les activitats del Consell Escolar Valencià es constanta una assistència alta a les sessions de plens i comissions permanents, al voltant del 75% (35-40 assistents de mitjana en els plens, i 13-16 en les comissions permanents). En la resta de les comissions la participació és, tanmateix, més baixa. El nombre de consellers adscrits en aquestes no representa en conjunt més del 25% dels seus membres; si considerem, a més a més, el nombre d'assistents i el nombre de reunions, la valoració no pot ser més positiva.

Aquesta situació exigeix no tan sols actes de voluntarietat per part dels membres consellers per a corregir la tendència, sinó un nou enfocament en l'organització interna del mateix CEV. Per això és, potser, oportú orientar a ponències puntuals, més que a comissions amb continguts fixes i amb caràcter permanent. Per altra banda, l'informe sobre la situació de l'ensenyament ha de plantejar-se, donada la seua importància, com una tasca contínua de tot l'any.

3.3. Relacions amb la Conselleria.

Però no tot el problema se centra en l'ordre intern del funcionament del C.E.V. Les relacions d'aquest amb la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència exigeixen també una profunda reflexió.

Dels sis projectes que hi van ser tramesos per a informe, dos no han estat publicats en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, sense que la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència haja donat raons d'aquesta decisió.

En un informe la Comissió Permanent ha manifestat «el seu desacord amb el procediment seguit», donada la urgència amb la qual se sol·liciten Informes. En aquest cas, el fet queda reflectit en l'acta. No ha estat, tanmateix, l'únic que s'ha donat l'any 1987.

La sol·licitud d'Informes «urgents», per part de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, ha estat més freqüent d'allò desitjable, quan ha de ser un procediment extraordinari, i no la pràctica habitual, atés que limita la formació d'opinions per part dels sectors representants.

Per una altra banda, les recomanacions que el CEV plantejà en el seu Informe sobre l'educació a la Comunitat Valenciana, any 1986, a l'Administració educativa, mereixeria, si més no, una informació sobre el seu compliment o repercussió.

Per últim, el Consell Escolar Valencià lamenta repetir allò ja exposat en l'informe de l'any 1986: «qüestions importants de la política educativa no han estat enviades al Consell per al seu coneixement». Així la programació anual de recursos materials i humans o els objectius relatius a la ubicació, construcció i renovació dels centres docents són alguns dels temes que la Llei 11/84 determina que han de ser consultats preceptivament al CEV.

S'ha donat el cas de normes que han estat publicades en el D.O.G.V. sense que hagen passat per informe previ del C.E.V., com és el cas de la Llei 5/87, que estableix la gratuïtat dels estudis de Batxillerat i Formació Professional en els centres públics de la Comunitat Valenciana.

Tampoc no es va presentar a informe del CEV el pressupost d'Educació de l'any 1987, l'Informe de les comissions de concerts ni les ajudes a l'estudi, temes que es consideren d'interés en la programació general de l'ensenyament.

3.4. Mitjans econòmics i personals.

Durant els anys 1986 i 1987 el Consell Escolar Valencià mancà de dotació pressupostària com a programa, incloent-se com un objectiu del de Direcció i Serveis Generals de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. Durant aquest període s'ha manifestat la conveniència de definir amb més precisió els mitjans de CEV, com a requisit per a facilitar la seua actuació, adequar-se a la seua finalitat i consolidar les seues funcions.

En aquest sentit es considera que ha de correspondre al legislador, i no a un departament concret de la Administració Educativa, l'establiment dels mitjans d'un òrgan de participació de la naturalesa del CEV. I això s'aconsegueix, de manera més precisa, mitjançant un programa pressupostari propi dins la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

A finals de l'any 1987 les previsions senyalaven ja en aquesta direcció, el que significaria un pas important en la definició i consolidació del CEV.

Pel que fa el problema del personal del CEV, íntimament lligat al tema pressupostari, la previsió de la Secretaria Tècnica Administrativa pel Decret 14/87, de 16 de febrer, del Consell de la Generalitat Valenciana, era la primera constatació pública de la conveniència d'establir una estructura administrativa capaç d'atendre tota la capacitat de funcions que la Llei 11/84 atribueix al CEV.

El CEV ha estat atés per personal dependent d'altres departaments de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència amb els inconvenients que es deriven d'aquesta situació, i que s'han manifestat al llarg de l'any 1987, caracteritzat per l'escassetat i la mobilitat del personal que presta els seus serveis en el C.E.V.

La dotació, en funcions, d'un cap de servei com a secretari administratiu, d'un traductor i d'una administrativa orienten una situació que és convenient consolidar al llarg de l'any vinent.

Hi ha una relació immediata entre el desenvolupament i la potenciació de les funcions del C.E.V., establertes en la Llei 11/84, i la dotació de personal. El nivell de funcionament del C.E.V. fins ara no és l'òptim, entre altres raons perquè ha mancat de mitjans suficients. Un important nombre d'activitats i funcions i/o continuades amb un afany d'aprofundir en la participació és l'objectiu a seguir.

4. CONSELLS ESCOLARS MUNICIPALS.

Aquest epígraf pretén només deixar constància de la seua importància en la xarxa participativa. Si bé poguera existir la sensació que no tots han estat dinàmics en el seu funcionament, el C.E.V. considera d'interés animar i potenciar la seua presència en l'organització escolar.

5. ELS SECTORS PARTICIPATIUS.

En aquest apartat fem referència als alumnes, professors i pares d'alumnes com a grups organitzats en la participació de la programació general de l'ensenyament.

ALUMNES.

La primera referència ineludible, pel que fa als alumnes, és la mobilització dels estudiants a finals de l'any 1986 i a principis de 1987. La repercussió més palesa, des de la nostra perspectiva com a òrgan de participació i consulta, fou l'augment de la seua presència en el CEV, que es va materialitzar en el Decret del Consell 14/87, del 16 de febrer, a través del qual passaren de dos a set alumnes.

Un altra conseqüència immediata de les mobilitzacions fou l'articulació organitzativa dels estudiants d'Ensenyaments Mitjans, que fins al moment mancava de representants significatius. Aquest fenomen enforteix la representativitat d'aquest important sector del CEV i paral·lelament consolida aquest òrgan de participació.

La signatura dels acords entre la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència i la F.A.A.V.E.M. (i cal dir que fou la Comunitat Valenciana la primera en aconseguir la signatura d'un acord amb el moviment dels estudiants), alguns punts dels quals han reflectits en aquest informe, va donar satisfacció a les parts posant fi al conflicte.

PROFESSORAT.

Si en els estudiants la referència ineludible era la mobilització de l'inici de l'any 1987, en el professorat és l'elecció, per primera vegada, a òrgans de representació, en desembre de 1987, en el marc de la Llei 9/87, de 12 de maig.

Aquest fet, i així com en el cas dels estudiants, haurà de repercutir en la consolidació del CEV en enfortir la representativitat del professorat.

PARES.

Pel que fa al moviment organitzatiu dels pares d'alumnes, cal constatar simplement la seua forta implantació a la Comunitat Valenciana, demostrada no sols pel seu nombre d'afiliats sinó per les seues activitats al llarg de l'any 1987, considerant d'interés la seua participació en totes les condicions de treball.

ÀMBITS DE PARTICIPACIÓ SECTORIAL.

Interessa fer algunes consideracions generals pel que fa a la participació sectorial en la programació general de l'ensenyament a la Comunitat Valenciana d'aquests dos sectors.

El primer problema que es planteja és l'oportunitat i conveniència de la seua existència. En qualsevol cas, sí que sembla clar la necessitat que es delimita amb precisió el seu camp d'actuació. En cas contrari, existeix el risc d'interferir-se en àmbits que corresponen per Llei al CEV i, el que és més important, desnaturalitzaria al Consell Escolar Valencià com a òrgan de participació integrador de l'ensenyament.

Per un altre costat, el CEV no pot deixar de constatar les posicions, en ocasions distintes, que mantenen entre si sectors representats en els distintes òrgans de participació. És necessari que cada sector representant es replantege quina és la funció dels òrgans col·legiats, com a òrgans de participació, i en alguns casos, com ara els Consells Escolars de Centre, com a òrgans de gestió. Es tracta d'una acció conjunta de tots els sectors en torn a un objectiu comú com n'és la millora de la qualitat de l'ensenyament, i la gestió democràtica dels centres.

PROPOSTA D'ADDICIÓ DE M. ANGEL FERNÁNDEZ, REPRESENTANT DELS ALUMNES A LA PONÈNCIA DE PARTICIPACIÓ

Apartat 1. conflicte estudiantil. 1987.

L'any 1987, és un any de conflictivitat educativa entre els estudiants d'E.E.M.M. i l'Administració Educativa.

Després de la signatura dels acords entre els estudiants i l'Administració, que foren els primers de tot el territori espanyol, el conflicte va cessar.

És necessari que en aquest Informe sobre l'educació en l'any 1987, es done un petit resum sobre el contingut dels acords i les fases dels mateixos. Encara que una avaluació sobre aquests no es pot donar sinó des d'una observació a l'any 1988, són millores que estaven programades per a l'any 1987.

Entre les millores que contenia l'acord cal assenyalar:

- Foment dels projectes singulars dels centres públics d'E.E.M.M. En la comissió del qual s'integraria un alumne per cada Servei Territorial.
- Incrementar de manera programada la reposició de material i equipament en tots els centres d'E.E.M.M.
- Augment en la inversió per a centres escolars, la qual s'encaminaria a dos objectius:
 - Eliminació progressiva dels dobles torns.
 - Racionalitzar la ubicació dels centres.
- Garantia de la posta en funcionament dels torns nocturns en aquelles zones que no en disposen i així en sol·liciten, garantitzada per una matrícula mínima de 35 alumnes/aula.

- Conversió programada de les seccions d'F.P. i B.U.P. en instituts a partir d'una matrícula mínima de 200 alumnes/centre.
- Increment de beques en un 25% per a l'any 87 i un 40% el 88, així com l'exempció de matrícula d'alumnes la renda familiar dels quals fóra inferior a 1.700.000 pessetes i un complement de 20.000 pesetas per als llibres de text.
- Pràctiques remunerades en empreses de 2.500 alumnes d'F.P. 2.
- Estudi de noves normes d'admissió d'alumnes als centres d'Ensenyaments Mitjans.
- Compromís de normalitzar en 4 anys la situació de l'Educació Física als centres d'EE.MM.
- Ampliació de la Xarxa de Centres de Professors.
- Creació d'una Mesa de seguiment dels acords.

Per la Resolució del 28 de gener, es crea la Mesa de Seguiment dels Acords entre la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència i els representants dels estudiants, la funció de la qual és de vetlar pel compliment i posta en marxa dels acords, així com de la seua evolució.

Un anàlisi sobre els acords ens portaria a les següents conclusions sobre el seu compliment:

Entre els acords complerts cal assenyalar:

- Agilització de la justificació de la despesa dels centres mitjançant compte únic anual rendit pel director del centre i aprovat pel Consell Escolar.
- Ampliar de dos a set el nombre d'alumnes que formen part del Consell Escolar Valencià, amb el compromís d'augmentar-ne a deu després de la modificació de la Llei.
- Organització d'una Conferència Jove per a la difusió de la política juvenil de la Generalitat Valenciana.
- Gratuïtat del Batxillerat i de l'F.P. als centres públics.
- Ajudes a Federacions i Confederacions d'Alumnes d'EE.MM.

Tots els acords no han estat complerts i, per tant, cal indicar:

- No participació en la Comissió d'Adjudicació dels projectes singulars per part de ningun alumne.
- No existeix una programació per a la reposició de material i equipament als centres escolars.
- No existeix un programa per a la conversió de les extensions d'F.P. o B.U.P., tot i havent-se'n augmentat el nombre amb els consegüents problemes administratius i educatius.

- No s'ha donat l'estudi de noves normes d'admissió d'alumnes, la qual cosa ni tal sols ha passat pel C.E.V.
- Desconeixement del procés que es segueix per a la normalització de l'Educació Física.

El desconeixement numèric de l'augment de beques i la mancança dels programes necessaris per a fer viables molts dels acords, tot açò unit a unes directrius, per part de l'Administració, contràries a allò signat, aconsellen que la Mesa de Seguiment torne a ser convocada amb la fi de seguir treballant sobre els punts que encara no s'han complert o rebre informació sobre aquells que per manca-ne, hom no pot realitzar un seguiment del seu compliment.

Sense aquestes mesures, els acords perden tota vigència, en no ser respectats per l'Administració.

Apartat 2: Vertebració del Moviment Estudiantil.

EL PROCÉS ASSOCIATIU ESTUDIANTIL.

Un dels aspectes més importants del moviment estudiantil del 87 fou la repercusió i rapidesa que va tenir el moviment associatiu estudiantil.

Podem dir que és, després de les mobilitzacions, quan es crea un moviment associatiu tant a la nostra Comunitat com a tot el territori espanyol.

Com a necessitat de vertebrar el moviment estudiantil, fins aleshores regit per la Coordinadora de Representants de Consells Escolars, naix la Federació Valenciana d'Associacions d'Alumnes d'Ensenyaments Mitjans (F.A.A.V.E.M.) la qual, per compliment dels acords, passa a formar part del Consell Escolar Valencià.

Des de la seua constitució, és una Federació el principal fi de la qual és la defensa de l'escola pública i dels estudiants d'aquesta. Es troba formada, com estableixen els seus estatuts, només per associacions de centres docents sostinguts amb fons públics.

Després del seu Congrés Constituent, celebrat en el mes d'octubre del 87, comença a funcionar, i entre les activitats celebrades n'hi ha que senyalar la discussió del Projecte de Reforma de les EE.MM., que comptà amb la presència del Ministre d'Educació, José Maria Maravall, així com del Conseller d'Educació i altres personalitats del món de l'educació.

Com a encarregada de vetlar pel compliment dels acords, ha mantin-

gut distintes reunions amb els responsables educatius de la Comunitat, als quals s'ha denunciat en bastants ocasions l'incompliment de diferents punts dels acords així com diverses mesures preses per l'Administració contra alguns centres que van en contra de la qualitat de l'ensenyament.

Durant l'any 87, ha treballat intentant escampar el moviment associatiu en l'escola pública i fer-lo consistent.

Pel que fa al procés associatiu, és necessari recalcar el poc suport que des de les institucions s'ha donat per a la seua expansió. Accions que només han estat encaminades a una subvenció econòmica.

És necessari que l'Administració Autònoma programe mesures encaminades a potenciar el moviment estudiantil, encara incipient, i ajude a que aquest es consolide.

Cal assenyalar que:

- No existeix un programa de potenciació de l'associacionisme estudiantil
- No existeixen vies de diàleg estables que possibiliten l'intercanvi d'impressions entre els estudiants i l'Administració.
- La no existència d'acords entre l'Administració i les Entitats associatives estudiantils per a oferir un servei als estudiants suposa una desconexió total entre els serveis que ofereixen una i altra entitats.

Açò fa necessari que l'Administració faça una reflexió i un plantejament seriós sobre la seua política en relació a les organitzacions estudiantils que possibilite poc a poc l'estabilitat i expansió d'aquest encara incipient moviment estudiantil.